

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИНФОРМАЦИОНО-ДОКУМЕНТАЦИОНЕ
И БИБЛИОТЕЧКЕ ПОСЛОВЕ**

**ИНФОРМАТИВНИ
БИЛТЕН**

**БРОЈ 10
2016.**

Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове Управе за заједничке послове републичких органа већ више од тридесет година једном месечно објављује Информативни билтен, којим обавештава кориснике о обновљеном информационо-документационом и библиотечком фонду.

Обавештавамо кориснике да БАЗИ ПРАВНИХ ПРОПИСА Одељења за информационо-документационе и библиотечке послове Управе, која је дневно ажурна и притом бесплатна, могу приступити путем следеће интернет адресе:

<http://bpp.uzzpro.gov.rs>

БИЛТЕНИ у електронском облику могу се преузети на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-bilteni.html>

Целокупан библиотечки фонд може се погледати на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-knjige.html>

Дигитална библиотека налази се на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-digit.html>

За коришћење целокупног фонда, као и за информације о правним прописима објављеним у службеним гласилима, корисници се могу обратити Одељењу:

1. Немањина бр. 22-26,
телефон: 3616-296, 363-1620, 363-1104, 3613-734/лок. 1620 и 1104

или електронски: **biblioteka@uzzpro.gov.rs**

Уредник: Смиља Богдановић, начелник Одељења
(**smilja.bogdanovic@uzzpro.gov.rs**)

Сарадници: Јелена Васиљевић, оператер за системе базе података
Дејан Станојловић, оператер за системе базе података
Радмила Тубин-Михајловић, оператер припреме података
Гордана Михајловић, оператер припреме података
Гордан Горуновић, оператер за системе базе података
Смиљана Павков, документалиста

Компјутерска обрада: Радинка Мићовић, програмер софтверских решења и Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове

ШТАМПА:

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
Београд, Немањина 22-26

САДРЖАЈ

- 1.** Преглед одабраних правних прописа објављених у службеним гласилима Републике Србије, Аутономне Покрајине Војводине и Града Београда
- 2.** Списак претплата на дневне листове, службена гласила и часописе
- 3.** Преглед садржаја нових бројева часописа
- 4.** Преглед старих публикација
- 5.** Преглед нових књига
- 6.** Листа најчитанијих књига

1

**ПРЕГЛЕД ОДАБРАНИХ ПРАВНИХ ПРОПИСА
ОБЈАВЉЕНИХ У СЛУЖБЕНИМ ГЛАСИЛИМА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ
ВОЈВОДИНЕ И ГРАДА БЕОГРАДА**

УСТАВНОПРАВНИ И ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ

Службени гласник Републике Србије

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Социјалистичкој Републици Вијетнам, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Џакарти, Јована Јовановића, Службени гласник Републике Србије бр. 81/2016

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Социјалистичкој Републици Вијетнам, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Џакарти, Слободана Маринковића, Службени гласник Републике Србије бр. 81/2016

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Финској, Саше Обрадовића, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Ирак, Радисава Петровића, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Пољској, Радојка Богојевића, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Куби, Марине Перовић Петровић, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Кенији, Ивана Живковића, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Закон о изменама Закона о финансирању локалне самоуправе, Службени гласник Републике Србије бр. 83/2016

Уредба о допуни Уредбе о висини накнада за услуге које пружа Министарство унутрашњих послова, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Уредба о изменама и допунама Уредбе о програму и начину полагања државног стручног испита, Службени гласник Републике Србије бр. 81/2016

Уредба о критеријумима за разврставање радних места и мерилима за опис радних места намештеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Уредба о критеријумима за разврставање радних места и мерилима за опис радних места службеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Одлука о измени Одлуке о оснивању Координационог тела за спровођење Споразума о питањима сукцесије, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Одлука о измени Одлуке о броју заменика јавних тужилаца, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Одлука о образовању Савета за реформу јавне управе, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Одлука о образовању Координационе комисије за усклађивање, односно координацију инспекцијског надзора у Републици Србији, Службени гласник Републике Србије бр. 81/2016

Одлука о укидању виза за улазак у Републику Србију за држављане Малезије, Службени гласник Републике Србије бр. 81/2016

Одлука председника Владе Републике Србије којом се овлашћује проф. др Славица Ђукић Дејановић, министар без портфеља, да прати стање, предлаже мере и учествује у координацији активности у области демографске и популационе политике, политике наталитета, квалитета живота и продужетка живота, репродуктивног здравља, унутрашњих миграција и предлаже мере и учествује у координацији израда националних докумената и кампања везаних за демографску политику, Службени гласник Републике Србије бр. 81/2016

Одлука Уставног суда којом се утврђује да одредбе члана 20. Закона о максималном одређивању броја запослених у јавном сектору (Службени гласник РС, број 68/15), нису у сагласности са Уставом, Службени гласник Републике Србије бр. 81/2016

Одлука о додели мандата народних посланика ради попуне упражњених посланичких места у Народној скупштини, Службени гласник Републике Србије бр. 81/2016

Одлука о изменама и допунама Одлуке о утврђивању састава Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање, Службени гласник Републике Србије бр. 82/2016

Одлука о образовању Координационог тела за усклађивање посебних закона са Законом о општем управном поступку, Службени гласник Републике Србије бр. 82/2016

Одлука председника Владе Републике Србије којом се задужује Милан Кркобабић, министар без портфеља, да прати стање, предлаже мере и учествује у координацији активности у области регионалног развоја Републике Србије, а нарочито за следеће управне округе: Нишавски, Топлички, Пиротски, Јабланички и Пчињски, и да прати стање, предлаже мере и учествује у координацији активности у области рада јавних предузећа чији је оснивач Република Србија, као и у области рада јавних предузећа и привредних друштава одбрамбене индустрије, Службени гласник Републике Србије бр. 84/2016

Одлука о измени Одлуке о избору чланова и заменика чланова одбора Народне скупштине Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Одлука о измени Одлуке о утврђивању састава сталних делегација Народне скупштине Републике Србије у међународним парламентарним институцијама, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Одлука о измени и допуни Одлуке о одређивању великих техничких система од значаја за одбрану, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Одлука о изменама Одлуке о образовању Одбора за неговање традиција ослободилачких ратова Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Правилник о измени и допуни Правилника о сталним судским тумачима, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Правилник о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања за заменика јавног тужиоца који се први пут бира, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Правилник о вијењу заставе и истицању обележја на бродовима и другим пловилима, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Правилник о програму и начину спровођења испита за инспектора, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Правилник о изменама Правилника о обуци у руковању ватреним оружјем, условима за бављење поправљањем и преправљањем оружја и прометом оружја и муниције, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Правилник о изменама Правилника о службеној легитимацији и службеној значки у Управи за извршење кривичних санкција, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Правила о раду бирачких одбора за спровођење поступка предлагања кандидата за изборног члана Високог савета судства из реда судија апелационих судова, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Решење о постављењу вршиоца дужности помоћника директора Управе за заједничке послове републичких органа, др Милка Палиборка, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Решење о постављењу вршиоца дужности помоћника директора Управе за заједничке послове републичких органа, Мирјане Радоњић, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Решење о изменама Решења о утврђивању листе означених лица, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Решење о додели мандата члана националног савета ради попуне упражњеног места у Националном савету бугарске националне мањине, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Решење о додели мандата члана националног савета ради попуне упражњеног места у Националном савету македонске националне мањине, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Решење о разрешењу генералног конзула Републике Србије у Хамбургу, Савезна Република Немачка, Момирке Маринковић, Службени гласник Републике Србије бр. 81/2016

Решење о разрешењу генералног конзула Републике Србије у Вуковару, Република Хрватска, Живорада Симића, Службени гласник Републике Србије бр. 81/2016

Решење о престанку дужности генералног конзула Републике Србије у Салцбургу, Република Аустрија, Владимира Новаковића, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Решење о изменама Решења о утврђивању листе означених лица, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Решење о постављењу вршиоца дужности заменика директора Управе за заједничке послове републичких органа, Милице Лукешевић, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Решење о разрешењу генералног конзула Републике Србије у Темишвару, Румунија, Лазара Манојловића, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Решење о постављењу генералног конзула Републике Србије у Темишвару, Румунија, Владана Тадића, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Решење о постављењу генералног конзула Републике Србије у Хамбургу, Савезна Република Немачка, Наташе Рашевић, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Решење којим се у Регистар политичких странака уписује Народни покрет Србије, са седиштем у Београду, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Закључак Владе Републике Србије о изменама Закључка Владе Републике Србије којим се усвајају обрасци за попуњавање инструмената за усклађивање прописа Републике Србије са прописима Европске уније – Изјаве о усклађености и Табеле усклађености прописа, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Протокол о сарадњи у тражењу несталих лица између Владе Републике Србије и Савета министара Босне и Херцеговине, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2016

Обавештење о датуму ступања на снагу Протокола о сарадњи у тражењу несталих лица између Владе Републике Србије и Савета министара Босне и Херцеговине, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2016

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Одлука о изменама и допунама Одлуке о избору председника и чланова одбора Скупштине Аутономне Покрајине Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 53/2016

Службени лист Града Београда

Статут Адвокатске коморе Београда, Службени лист Града Београда бр. 93/2016

ФИНАНСИЈЕ И ПРИВРЕДА

Службени гласник Републике Србије

Уредба о утврђивању бруто масе контејнера, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Уредба о утврђивању лучког подручја луке у Новом Саду, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Уредба о утврђивању лучког подручја на међународном путничком пристаништу у Доњем Милановцу, општина Мајданпек, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Уредба о утврђивању лучког подручја луке у Прахову, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Уредба о изменама и допунама Уредбе о утврђивању Државног програма обнове оштећених водних објеката за уређење водотока, водних објеката за уређење водотока, водних објеката за заштиту од поплава, ерозије и бујица и водних објеката за одводњавање, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Уредба о изменама и допунама Уредбе о врстама производа који утичу на потрошњу енергије за које је неопходно означавање потрошње енергије и других ресурса, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Уредба о изменама Уредбе о утврђивању Програма коришћења средстава за решавање стамбених потреба и друге програме интеграције избеглица у 2016. години, Службени гласник Републике Србије бр. 84/2016

Уредба о измени Уредбе о утврђивању Годишњег програма коришћења средстава Буџетског фонда за шуме Републике Србије у 2016. години, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Уредба о измени и допунама Уредбе о условима које морају да испуњавају луке, пристаништа и привремена претоварна места, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Одлука о изменама Одлуке о образовању Комисије за јавно-приватно партнерство, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Одлука о изменама и допунама Одлуке о распореду и коришћењу средстава за подршку унапређења локалне и регионалне инфраструктуре – Градимо заједно – ЕИБ 8, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Одлука о измени Одлуке о условима за смањење царинских дажбина на одређену робу, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Одлука о изменама Одлуке о образовању Координационог тела за усмеравање активности на сузбијању сиве економије, Службени гласник Републике Србије бр. 81/2016

Одлука о измени Одлуке о образовању Радне групе за решавање статуса предузећа из хемијског комплекса, Службени гласник Републике Србије бр. 81/2016

Одлука о образовању Радне групе за праћење реализације оперативних питања у вези имплементације Оквирног уговора о трансакцији између Републике Србије, Etihad Airways rjsc и Air Serbia а.д. Београд и имплементације Плана реструктурирања Air Serbia а.д. Београд, Службени гласник Републике Србије бр. 81/2016

Одлука о допунама Одлуке о утврђивању Програма за решавање вишка запослених у поступку приватизације за 2015. и 2016. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 82/2016

Одлука о проглашењу 2017. и 2018. за године борбе против сиве економије, Службени гласник Републике Србије бр. 84/2016

Одлука о поништавању свих правних последица аката и радњи привремених институција самоуправе у Приштини које се односе на правни и фактички положај РМХК „Трепча” а.д., Службени гласник Републике Србије бр. 84/2016

Одлука о изменама и допунама Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини, а чији је режим издавања на рецепт, Службени гласник Републике Србије бр. 84/2016

Одлука о изменама и допунама Одлуке о адекватности капитала банке, Службени гласник Републике Србије бр. 85/2016

Одлука о изменама и допуни Одлуке о јединственој тарифи по којој Народна банка Србије наплаћује накнаду за извршене услуге, Службени гласник Републике Србије бр. 85/2016

Одлука о образовању Пројектног савета и Управног одбора Пројекта унапређења земљишне администрације у Србији у циљу реализације обавеза из Споразума о зајму (Пројекат унапређења земљишне администрације у Србији) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Одлука о образовању Радне групе за праћење и реализацију пројекта „Обилазница око Београда”, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Одлука о промени правне форме Јавног предузећа „Електромрежа Србије”, Београд, из правне форме јавног предузећа у правну форму акционарског друштва, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Одлука о утврђивању висине накнаде за испитивање и за додатно испитивање сорте пољопривредног биља, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Одлука о допунама Одлуке о оснивању Координационог тела за деоницу ауто-пута Е-763, Сурчин–Обреновац, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Одлука о изменама Одлуке о образовању Одбора за реализацију, праћење и унапређивање Стратегије развоја водног саобраћаја Републике Србије од 2015. до 2025. године за период до 2020. године, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Одлука о допуни Одлуке о финансирању набавке уџбеника средствима буџета Републике Србије за школску 2016/2017. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Правилник о облику, садржини и начину вођења евиденције о ПДВ и о облику и садржини прегледа обрачуна ПДВ, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Правилник о начину и поступку достављања и садржини обавештења Пореске управе о отпочињању, односно окончању пореске контроле, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Правилник о начину и поступку достављања података Пореској управи од стране јединице локалне самоуправе, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Правилник о измени и допунама Правилника о утврђивању Плана издавања пригодних поштанских марака и вредносница и мотива редовних издања поштанских марака и вредносница, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Правилник о изгледу службеног одела инспектора Пореске полиције, Службени гласник Републике Србије бр. 81/2016

Правилник о измени Правилника о максимално дозвољеним количинама остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње и о храни и храни за животиње за коју се утврђују максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља, Службени гласник Републике Србије бр. 81/2016

Правилник о контроли система за климатизацију, Службени гласник Републике Србије бр. 82/2016

Правилник о обрасцу легитимације чувара шума, Службени гласник Републике Србије бр. 82/2016

Правилник о стандардима за категоризацију угоститељских објеката за смештај, Службени гласник Републике Србије бр. 83/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о одређивању тарифних ставова за универзалну поштанску услугу, Службени гласник Републике Србије бр. 83/2016

Правилник о изменама Правилника о пријављивању догађаја у цивилном ваздухопловству, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Правилник о документацији која се доставља овлашћеној контролној организацији ради издавања потврде, као и о условима и начину продаје органских производа, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Правилник о усклађеним износима оствареног укупног месечног прихода домаћинства, као услова за стицање статуса енергетски угроженог купца, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Правилник о допуни Правилника о избору програма од јавног интереса у области развоја информационог друштва које реализују удружења, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о систему извршења буџета Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Правилник о изменама Правилника о испитивању возила, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Правилник о изменама Правилника о катастарском премеру и катастру непокретности, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Исправка Правилника о изменама и допунама Правилника о организовању, спровођењу и начину полагања возачког испита, вођењу и роковима чувања евиденција о возачком испиту и условима које мора да испуни возило на којем се обавља возачки испит, Службени гласник Републике Србије бр. 82/2016

Наредба о времену отворености аеродрома за одвијање јавног авио-превоза, Службени гласник Републике Србије бр. 84/2016

Решење о утврђивању висине накнаде погребних трошкова за кориснике пензија за октобар, новембар и децембар 2016. године, Службени гласник Републике Србије бр. 81/2016

Листа авио-превозилаца којима је забрањено летење у Европској унији, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Закон о потврђивању Споразума о изменама и допунама Споразума о зајму између Владе Републике Србије као зајмопримца и Владе Републике Азербејџан као зајмодавца за финансирање изградње деоница Љиг–Бољковци, Бољковци–Таково и Таково–Прељина ауто-пута Е-763 у Републици Србији од 2. фебруара 2012. године, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2016

Споразум о привредно-техничкој сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Народне Републике Кине, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2016

Споразум о привредно-техничкој сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Народне Републике Кине, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2016

Меморандум о разумевању (МОР) о унапређењу развоја Информатичког пута свиле за информациону повезаност између Министарства трговине, туризма и телекомуникација Републике Србије и Националне комисије за реформе и развој Народне Републике Кине, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2016

Обавештење о датуму ступања на снагу Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Аргентине о сарадњи у области ветеринарства, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2016

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука о изменама Покрајинске скупштинске одлуке о програму мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији Аутономне Покрајине Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 53/2016

Покрајинска скупштинска одлука о изменама и допунама Покрајинске скупштинске одлуке о програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне Покрајине Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 53/2016

Покрајинска скупштинска одлука о изменама Покрајинске скупштинске одлуке о Годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за воде Аутономне Покрајине Војводине за 2016. годину, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 53/2016

Покрајинска скупштинска одлука о изменама и допунама Покрајинске скупштинске одлуке о Годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме Аутономне Покрајине Војводине за 2016. годину, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 53/2016

Покрајинска скупштинска одлука о изменама Покрајинске скупштинске одлуке о Годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства Аутономне Покрајине Војводине за 2016. годину, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 53/2016

Покрајинска скупштинска одлука о ребалансу буџета Аутономне Покрајине Војводине за 2016. годину, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 54/2016

Одлука о изменама Одлуке о поступку и критеријумима за доделу средстава за суфинансирање погона за примену нових технологија са елементима иновационе делатности и подстицајима запошљавања у Аутономној Покрајини Војводини у 2016. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 58/2016

Правилник о изменама Правилника о додели средстава за суфинансирање набавке опреме за наводњавање и изградњу експлоатационих бунара на територији АП Војводине у 2016. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 54/2016

Правилник о изменама Правилника о додели бесповратних средстава за набавку елемената система за заштиту од временских непогода на територији АП Војводине за 2016. годину, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 54/2016

Правилник о изменама Правилника о додели средстава за суфинансирање инвестиција за прераду воћа, грожђа и поврћа на територији АП Војводине у 2016. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 54/2016

Правилник о критеријумима за финансирање краткорочних пројеката од посебног интереса за одрживи развој у Аутономној Покрајини Војводини, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 56/2016

Правилник о критеријумима за суфинансирање текућих поправки и одржавање зграда, објеката и опреме установа студентског стандарда чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 56/2016

Правилник о критеријумима за суфинансирање текућих поправки и одржавање зграда, објеката и опреме установа високог образовања чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина за 2016. годину, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 56/2016

Правилник о измени Правилника о додели средстава за суфинансирање набавке опреме за наводњавање и изградњу експлоатационих бунара на територији АП Војводине у 2016. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 56/2016

Правилник о додели средстава за суфинансирање инвестиција у физичка средства пољопривредних газдинстава на територији Аутономне Покрајине Војводине у 2016. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 58/2016

Правилник о додели средстава за суфинансирање инвестиција у пчеларство на територији Аутономне Покрајине Војводине у 2016. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 58/2016

Правилник о додели бесповратних средстава за суфинансирање реализације пројеката коришћења биомасе за производњу топлотне енергије у јавним установама, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 58/2016

Службени лист Града Београда

Одлука о оснивању Привредног друштва за чување и негу деце у породици „Беби сервис Београд” д.о.о., Службени лист Града Београда бр. 90/2016

Одлука о измени и допуни Одлуке о оснивању Завода за биоциде и медицинску екологију, Службени лист Града Београда бр. 90/2016

Одлука о изменама и допунама Одлуке о оснивању и раду Службе за централизоване јавне набавке и контролу набавки, Службени лист Града Београда бр. 96/2016

Одлука о измени и допуни Одлуке о јавним паркиралиштима, Службени лист Града Београда бр. 96/2016

Одлука о измени Одлуке о локалним административним таксама, Службени лист Града Београда бр. 96/2016

Одлука о усвајању предлога концесионог акта за финансирање набавке и предаје Граду Београду ради постављања одређених елемената урбане опреме који се не могу комерцијално користити и финансирање набавке, постављање, одржавање и комерцијално коришћење одређених елемената урбане опреме који се могу комерцијално користити, са концесионим актом, Службени лист Града Београда бр. 96/2016

План детаљне регулације просторно културно-историјске целине Топчидер – II фаза, целина 3, градске општине Савски венац, Чукарица и Раковица, Службени лист Града Београда бр. 88/2016

План детаљне регулације просторно културно-историјске целине Топчидер – фаза II, целина 1, градске општине Чукарица и Савски венац, Службени лист Града Београда бр. 98/2016

Решење о додели назива Богојављенски плато на територији градске општине Земун, Службени лист Града Београда бр. 90/2016

Решење о образовању Комисије за спровођење конкурса за избор директора јавних предузећа чији је оснивач Град Београд, Службени лист Града Београда бр. 90/2016

Решење о измени Решења о образовању Комисије за координацију инспекцијског надзора над пословима из изворне надлежности Града Београда, Службени лист Града Београда бр. 90/2016

Решење о измени и допуни Решења о општим паркиралиштима, Службени лист Града Београда бр. 91/2016

Решење о измени и допуни Решења о образовању Комисије за спровођење конкурса за избор директора јавних предузећа чији је оснивач Град Београд, Службени лист Града Београда бр. 100/2016

Измене и допуне Програма коришћења средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине Града Београда за 2016. годину, Службени лист Града Београда бр. 93/2016

РАДНИ ОДНОСИ, ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Службени гласник Републике Србије

Правилник о измени Правилника о броју, саставу и начину рада етичког одбора у здравственој установи, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Правилник о приправничком стажу и испиту за лиценцу у социјалној помоћи, Службени гласник Републике Србије бр. 85/2016

Правилник о садржини и изгледу националних признања из области безбедности и здравља на раду, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Решење о номиналним износима новчане социјалне помоћи, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

ОБРАЗОВАЊЕ, НАУКА, КУЛТУРА И ФИЗИЧКА КУЛТУРА

Закон о изменама и допунама Закона о високом образовању, Службени гласник Републике Србије бр. 87/2016

Уредба о утврђивању Програма иновационе делатности за 2016. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Одлука о изменама Одлуке о образовању Фонда за младе таленте Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Одлука о измјени Одлуке о утврђивању покретних и непокретних културних добара од посебног значаја за бошњачку националну заједницу, Службени гласник Републике Србије бр. 82/2016

Одлука о приступању процесу стандардизације буњевачког језика, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о сталном стручном усавршавању наставника, васпитача и стручних сарадника, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Правилник о начину реализације програма иновационе делатности за 2016. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2016

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Споразум о научној и технолошкој сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Републике Аргентине, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2016

Меморандум о сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Републике Турске на реализацији рестаурације Рамске тврђаве, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2016

Меморандум о разумевању између Министарства културе и информисања Републике Србије и Канцеларије за информисање Државног савета Народне Републике Кине о размени и сарадњи на пријатељској основи, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2016

Обавештење о датуму ступања на снагу Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Македоније о узајамном признавању јавних исправа о стеченом образовању и о стручним, академским и научним звањима, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2016

Обавештење о датуму ступања на снагу Споразума о научној и техничкој сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Републике Аргентине, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2016

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Одлука о изменама и допунама Одлуке о броју студената за упис у прву годину студијских програма основних струковних студија, који се финансирају из буџета Аутономне Покрајине Војводине, у високим школама струковних студија чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина, у школској 2016/2017. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 52/2016

Одлука о изменама и допунама Одлуке о броју студената за упис у прву годину мастер академских студија и докторских академских студија који се финансирају из буџета Аутономне Покрајине Војводине на факултетима у саставу Универзитета у Новом Саду, у школској 2016/2017. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 52/2016

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице за финансирање и суфинансирање основних и средњих школа у АПВ које реализују двојезичну наставу, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 56/2016

Службени лист Града Београда

Одлука о допунама Одлуке о мрежи основних школа у Београду, Службени лист Града Београда бр. 87/2016

Одлука о подизању бисти професорима Радомиру Лукићу и Михаилу Ђурићу, Службени лист Града Београда бр. 90/2016

Одлука о измени Одлуке о сталним манифестацијама у области културе од значаја за Град Београд, Службени лист Града Београда бр. 96/2016

Одлука о измени Одлуке о задовољавању потреба и интереса грађана у области спорта у Београду, Службени лист Града Београда бр. 96/2016

Правилник о изменама и допунама Правилника о критеријумима, условима и начину финансирања београдских спортских организација за учешће и постигнуте резултате у европским лигама, европским куповима и регионалним такмичењима, Службени лист Града Београда бр. 92/2016

РАЗНО

Службени гласник Републике Србије

Индекси потрошачких цена за септембар 2016. године, Службени гласник Републике Србије бр. 84/2016

Подаци о просечним зарадама и просечним зарадама без пореза и доприноса по запосленом исплаћеним у августу 2016. године, Службени гласник Републике Србије бр. 80/2016

Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2016

Службени лист Града Београда

Показатељ повећања потрошачких цена у августу 2016. године, Службени лист Града Београда бр. 92/2016

2

**СПИСАК ПРЕТПЛАТА НА ДНЕВНЕ ЛИСТОВЕ,
СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА И ЧАСОПИСЕ ЗА ПОТРЕБЕ
БИБЛИОТЕКЕ УПРАВЕ У 2016. ГОДИНИ**

ДНЕВНИ ЛИСТОВИ И ЧАСОПИСИ

1.	АЛО
2.	БЛИЦ
3.	ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ
4.	ВРЕМЕ
5.	ДАНАС
6.	ИНФОРМЕР
7.	КУРИП
8.	НЕДЕЉНИК
9.	NEWSWEEK
10.	НИН
11.	ПЕЧАТ
12.	ПОЛИТИКА
13.	СРПСКИ ТЕЛЕГРАФ

СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА

1.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
2.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ – МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ
3.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АП ВОЈВОДИНЕ
4.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА БЕОГРАДА

СТРУЧНИ ЧАСОПИСИ

1.	ГЕРОНТОЛОГИЈА: часопис Геронтолошког друштва Србије
2.	КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ: лист за књижевност и друштвена питања
3.	НАЦИОНАЛНА РЕВИЈА СРБИЈА
4.	РС PRESS
5.	ПРАВНА ПРАКСА: часопис за примену прописа

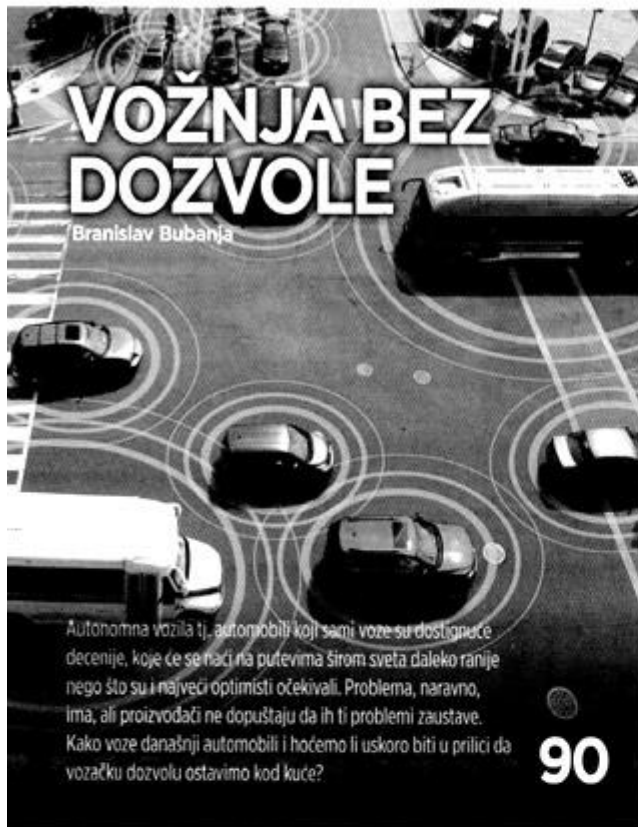
ОСТАЛЕ СЕРИЈСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

1.	БИЛТЕН ЈАВНИХ ФИНАНСИЈА
2.	БИЛТЕН ДРЖАВНОГ ПРАВОБРАНИЛАШТВА
3.	БИЛТЕН РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ
4.	БИЛТЕН УСТАВНОГ СУДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
5.	МЕСЕЧНИ СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД
6.	САОПШТЕЊА РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ

3

ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА НОВИХ БРОЈЕВА ЧАСОПИСА

VOŽNJA BEZ DOZVOLE

Branislav Bubanja

Autonomna vozila tj. automobili koji sami voze su dostigla decenije, koje će se naći na putevima širom sveta daleko ranije nego što su i najveći optimisti očekivali. Problema, naravno, ima, ali proizvođači ne dopuštaju da ih ti problemi zaustave. Kako voze današnji automobili i hoćemo li uskoro biti u prilici da vozačku dozvolu ostavimo kod kuće?

90

Aktuelno

Uvodnik 7

Dejan Ristanović

KOMENTAR

Online influenseri u Srbiji 8

Jovana Vukić

Vesti 10

Bojan Stanojević i Marko Nešović

IFA 2016: Pravac budućnosti 16

Marko Nešović

Ako spadate u grupu zaljubljenika u nove tehnologije, sajmovi vam daju jedinstven uvid u pravac u kojem će se kretati industrija. Dobar deo onoga što vidimo na sajmu postaje novi trend, pa smo s velikim interesovanjem obišli štandove sajma IFA 2016.

Kad GoDaddy zakuca na vaša vrata 22

Marko Nešović

Prvi pogled

iPhone: Sedma generacija 31

Branislav Bubanja

iPhone 7 je krenuo u prodaju 16. septembra, a nedelju dana kasnije pojavio se i u nekim od okolnih država. U iščekivanju zvaničnog početka prodaje kod nas, prenosimo prve utiske o novoj Apple-ovoj igrački za tehnomane.

Prezentacije bez kablova 32

Bojan Stanojević

Lenovo Vibe P1: Izdržljiviji u svakom pogledu 33

Marko Nešović

QNAP TS-EC880U: NAS spreman za budućnost 34

Bojan Stojanović

Uslužni programi 36

Jovan Bulajić

GIZMODROM

MyKi: Pametni sat za vaše dete 38

Marko Nešović

U dobu kada se trudimo da naša deca sve manje gledaju u pametni telefon, tablet i ekran bilo kog tipa, paradoksalno je preporučivati roditeljima još jedan gadžet s kojim će mališani provoditi svaki dan. Međutim, kada u obzir uzmete sve prednosti pametnog sata za decu MyKi, perspektiva se prilično menja...

#236 / Oktobar 2016

www.pcpres.rs

Test zona

Konačni Rift 40

Miloš Stamenković

Oculus Rift CV1 je najzad pred nama. Bez obzira na to koliko smo detaljno pratili razvojne verzije, noviteti poput doteranog softvera i dva posebna ekrana znatno su poboljšali VR utisak.

Gigabyte Brix S: Računar u džepu 44

Nebojša Todorović

LC Power: Voda u računaru 45

Nebojša Todorović

Komunikacije

Android serveri 84

Jovan Mirović

Android, IPTV i OTT servisi 86

Vera Teslić

Offline preduzetnice u online kampanji 88

Lazar Bošković

Iz prakse

Excel BI - Model podataka 74

Slavko Vujnović

Poslovna inteligencija (BI) je skup je softverskih alata koji imaju za cilj da iz mnoštva podataka kojima preduzeće svakodnevno barata izvuku smislene izveštaje. Excel poseduje „samouslužne“ BI funkcije koje većina korisnika poznaje kao PowerPivot - upoznajmo te alate koji su softvera za tabelarne proračune pretvorili u platformu za vizuelizaciju i podršku odlučivanju.

UPIS.API: Niskobudžetna poslovna inteligencija 76

Miloš Bošnjak

Kako povećati domet kućne mreže 78

Miloš Stamenković

Kako zaviriti ispod kože 80

Voja Antonić

BIZIT

BIZIT 2016 – program 24

Podaci u sigurnoj zoni 46

Bojan Stanojević

Backup nije nešto što biste jednom napravili i tako završili posao – treba da ga radite i sutra, preko sutra, možda i više puta dnevno u zavisnosti od vrednosti podataka i brzine promena. U raznim okruženjima treba osmisliti razne strategije koje vode do sigurnih podataka.

Šta ugrožava vaše podatke 48

Bojan Stanojević

Extreme: Belim listama protiv ucenjivača 50

Denis Daničić

Spasavanje podataka sa SSD-ova i mobilnih telefona 52

Saga: Zatvoreni prsten IT bezbednosti 54

Branislav Bubanja

Singi vs. ransomware 56

Formiranje ISACA Beograd u Srbiji 58

Milorad Jović

Sinergija ekonomije ideja 60

Bojan Stanojević

IT dating

Microsoft: Na Olimpu programiranja 62

Voja Gašić

Printer: Vera u dobru budućnost 66

Voja Gašić

PC.Edu

Allied Telesis edukativni centar 70

On-site obuka i on-demand kursevi 71

Bojan Stanojević

Igre kao nastavno sredstvo 72

Bojan Trobok

IT sertifikati – ulaznica za svet dobro plaćenih IT poslova 73

Tehnovizija

Vožnja bez dozvole 90

Branislav Bubanja

Rubrike

Odabrani bajtovi 95

Ladislav Struharik

Vedra strana 98

PC Press

Izdavač

PC PRESS, d.o.o.
Osmana Đikića 4, 11108 Beograd 12, p. fah 47,
N 44° 48.994', E 20° 28.800'

Redakcija: 011/2765-533 i 069/2187-742

Marketing: 011/2080-220

Fax: 011/2752-480

Mail: pc@pcpress.rs,

Web: www.pcpress.rs

Tekući račun: 205-9547-62

Direktor

Vesna Čarknajevo

Glavni i odgovorni urednik

Dejan Ristanović

Zamenik glavnog urednika

Voja Gašić

Izvršni urednici

Marko Nešović i Bojan Stanojević

Urednici

Milan Bašić, Jovan Bulajić,

Bojan Stojanović i Ladislav Struharik

Marketing

Aleksandra Cvjetić i Ksenija Kostić

Plasman

Nenad Veljković

Redaktor

Jevrem Živanović

Dizajn, DTP i foto

Vojislav Simić i Andrija Čeranić

Web administrator

Milan Basrak

Pretpata

Nevenka Gašić

Distribucija

Beokolp, Beograd

Štampa

Rotografika, Subotica

Stalni stručni saradnici

Voja Antonić, Nenad Batočanin, Radovan Bibić, Branislav Bubanja, Vladimir Cerić, Branko Đaković, Đorđe Grujić, Marko Herman, Stevan Josimović, Miljan Jovanović, Damir Jović, Zoran Kehler, Vesna Knežević, Kristijan Lazić, Jovan Marić, Nikola Marković, Branislav Mihaljev, Majkl Mijatović, Mladen Mijatović, Luka Milinković, Vesna Milošević, Dragan Mitrovković, Branko Nikitović, Pavle Peković, Bojan Petrović, Jelica Protić, Nebojša Prijić, Jelena Rupnik, Miloš Stamenković, Darko Staničić, Boris Stanojević, Aleksandar Šušnjar, Berislav Todorović, Nebojša Vasiljević, Nadežda Veljković, Jovana Vukić, Slavko Vujnović, Sava Zdravković

PC PRESS

Copyright © PC Press 2016.

DOSTUPNO U DIGITALNOM FORMATU
www.novinarnica.net

CIP - Katalogizacija u publikaciji Narodna biblioteka Srbije, Beograd 004
PC : Personal computers : časopis za profesionalnu primenu računara /
glavni i odgovorni urednik Dejan Ristanović. - 1995, br. 1 - Beograd
(Osmana Đikića 4) : PC Press, 1995 - (Novi Sad. Color Print). - 29 cm
Mesečno. = PC. Personal computers

COBISS.SR-ID 11164175 ISSN 0354-690X, COBISS.SR.ID 11164175

Издавач: LIBER, Београд
Главни и одговорни уредник: Милорад Добријевић
Уредник: др Слободан Р. Мартиновић
Редакција:

Др Милан Бјелић, доц. др Саша Веселиновић, мр Дејан Јовановић, доц. др Срђан Миленковић,
Драгана Бунарић, др Анкица Милојевић, Параскева Михајловић, мр Секула Новаковић, Невена Ракић,
др Весна Симоновић, др Рајко Суџум

КОНТАКТ: LIBER, п. фах 10, 11030 Београд
Тел/факс: 011/ 236 00 26, моб. 065/ 44 8888 2
Е – mail: pravnapraksa@ptt.rs

Е – mail за установе у области образовања: sloba1965@gmail.com

ШТАМПА: ЕтноСтил, Београд, тираж 500 примерака

CIP Каталогизација у публикацији, Narodna biblioteka Srbije, Beograd
ISSN 1820-1075 Pravna praksa (Beograd 2004), COBISS.SR-ID 114525452

САДРЖАЈ

Др Слободан Р. Мартиновић ОСТВАРИВАЊЕ И ЗАШТИТА ПРАВА ЗАПОСЛЕНИХ У ОПШТЕМ РЕЖИМУ РАДНИХ ОДНОСА ...	3
Секула Новаковић ОСНИВАЧКИ И ДРУГИ АКТИ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА	12
Драгољуб Симоновић КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ЧАСТИ И УГЛЕДА	18
ПИТАЊА И ОДГОВОРИ	
Дужа привремена спреченост за рад и коришћење годишњег одмора	32
Третман примања запосленог по основу учешћа у добити	32
Дисциплинске мере које могу бити изречене службенику у органу аутономне покрајине и јединици локалне самоуправе	32
Заснивање и престанак радног односа лица млађег од 18 година	33
Престанак радног односа на одређено време у школи	34
СУДСКА ПРАКСА	
УСТАВНИ СУД СРБИЈЕ	35
Забрана повратног дејства општих правних аката	35
Принудна наплата јавних прихода	35
Одлучивање о захтеву за азил у Републици Србији	37
Услови за држање домаћих животиња у становима	38
Извршавање одлука Уставног суда	39
СУДОВИ ОПШТЕ НАДЛЕЖНОСТИ	40
Правни ставови и закључци Врховног касационог суда	40
Радни однос на одређено време у установи за образовање и васпитање	40
Право на регрес за годишњи одмор и накнаду за исхрану у току рада	41
Накнада штете због злостављања на раду	41
Отказ уговора о раду због престанка потребе за радом запослених	42
Разрешење директора јавног предузећа	43
Клаузула <i>rebus sic stantibus</i>	44
Издржавање бившег супружника	44
Остали законски наследници према Закону о рехабилитацији	45
Уговор о доживотном издржавању	45
Повреда права на приватност неовлашћеним објављивањем фотографија	45

Изузеће судије	46
Одбацивање тужбе због неразумљивости и непотпуности	46
Извршење на основу веродостојне исправе	47
Кривично дело <i>недавање издржавања</i>	48
Кумулативно изрицање казне затвора и новчане казне	48
Достављање у кривичном поступку	49
СУДОВИ ПОСЕБНЕ НАДЛЕЖНОСТИ	49
ПРИВРЕДНИ СУДОВИ	49
Уређење тужбеног захтева и преиначење тужбе	49
Ангажовање старосног пензионера за рад ван радног односа	49
Накнада трошкова парничног поступка	50
Разлози за понављање поступка	50
Месна надлежност у случају извршења обавезе на чиђење	51
Накнада штете због неиспуњења обавезе или закашњења	51
Терет доказивања недопуштеног основа уговора о закупу	51
Права сукорисника земљишта	52
Испуњење обавезе из уговора од стране трећег лица	52
Достављање писмена правном лицу	52
Терет доказивања спорне чињенице	53
Награда за рад извршитеља	53
УПРАВНИ СУД	54
Благовременост тужбе у управном спору	54
Право школе на подношење тужбе у управном спору	54
Решење о новчаном кажњавању руководиоца органа	54
Условни отпис камате и мировање пореског дуга	55
Начин процене вредности стана у сврху утврђивања пореза	56
Увоз аутобуса за потребе физичког лица	57
Разлози за разрешење старатеља	58
ПРЕКРШАЈНИ СУДОВИ	58
Прекршај дрског и безобзирног понашања	58
Доношење пресуде без саслушања окривљеног	59
Управљање моторним возилом без возачке дозволе, односно за време трајања заштитне мере	59
ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЉУДСКА ПРАВА	60
Одговорност Србије за неизвршење одлуке суда са подручја АП Косово и Метохија - <i>Пресуда Азети против Србије</i>	60
СТРУЧНА МИШЉЕЊА	
МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА	61
Утврђивање висине отпремнине приликом отказа уговора о раду	61
Могућност закључења уговора о делу с корисником инвалидске пензије	62
Отказ уговора о раду у току пробног рада	62
Време проведено ван радног односа за време трудноће и порођаја као стаж осигурања	63
Услови за овављање послова чувања рибарског подручја	63
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА И ПРИВРЕДЕ	63
Плаћање пореза и доприноса на примања по основу уговора о стручном оспособљавању и усавршавању	63
Ослобођење од пореза на имовину за пољопривредно и шумско земљиште	65
Средства обезбеђења у поступку за одлагање плаћања пореског дуга	65
Евидентирање промета преко фискалне касе када послодавац обезбеђује запосленима додатну исхрану	66
Исправка погрешно обрачунатог и исказаног ПДВ	66
Порески третман давања у закуп путничког аутомобила	67
ПРЕГЛЕД НОВИХ ПРОПИСА	69
АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ	71

4

ПРЕГЛЕД СТАРИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Излазећи у сусрет све израженијим захтевима корисника да пронађу одговор на специфична питања из професионалне праксе, кроз Информативни билтен континуирано ћемо упознавати своје читаоце са садржајима старих књига из богате ризнице библиотеке Управе. Наш фонд обухвата, између осталог, и вредне писане документе који, осим документационе, имају и научну и стручну вредност. Будући да су посредни књиге од историјског значаја, као и периодична издања и друге драгоцене библиотечке целине којима располажу постојећи фондови, овим путем настојали смо да проширимо лектуру свима онима који желе да се стручно усавшавају. Напомињемо да ове књиге (из којих дајемо само изводе) могу да се користе само у читаоници библиотеке Управе за заједничке послове републичких органа.

За овај број издвајамо:

1. Др Урош Круљ: Сенатски говори, 1934.

У наредним бројевима Информативног билтена наставићемо са приказима тематски и жанровски разноврсних публикација нашег богатог фонда.

УРОШ
КРУЉ

Круљ, Урош, лекар, политичар, писац (Мостар, 11. VIII 1875 — Београд, 2. II 1961)

Гимназију је завршио у Новом Саду 1895. а студије медицине у Бечу 1902. Радио је од 1905. као градски лекар у Бијељини и Мостару. Са Јованом Малићем 1907. у Мостару покренуо је лист *Народ*, који је пренет у Сарајево и излазио до Сарајевског атентата, и штампао *Мусавић*. Укључио се у политички живот у Босни и Херцеговини (1907) приликом оснивања Српске народне организације и 1910. изабран на њеном програму за посланика у Босанском сабору у Трећој курији за срезове Босански Нови (данас Нови Град) и Приједор. Учествовао је у Првом светском рату као лекар српске војске. По завршетку рата био је члан пленума из БиХ Народног већа Државе СХС и члан Народне владе за БиХ задужен за здравство. Био је народни посланик у Привременом народном представништву и први министар здравља Краљевства Срба, Хрвата и Словенаца у влади Стојана Протића формираној 1918. Када је ово министарство припојено Министарству социјалне политике, функцију министра обављао је до августа 1919. Припадао је Демократској странци од њеног оснивања 1919. Повукао се из политичког живота и обављао ду-

жности инспектора Министарства здравља у Мостару, управника Државне болнице у Сарајеву и шефа санитета за Босну и Херцеговину. После завођења шестојануарске диктатуре 1929. био је министар народног здравља у влади генерала Петра Живковића до марта 1929, када је ово министарство припојено Министарству социјалне политике. Постављен је за бана Зетске бановине 1930. У његово време изграђен је модеран пут Цетиње—Будва и отворено Народно позориште Зетске бановине на Цетињу. Са места бана именован је 1932. за сенатора и у два сазива биран за потпредседника Сената. Писао је радове социјално-хигијенске, социолошке и политичке садржине и сарађивао у сарајевском *Прељеду*, *Српском књижевном гласнику* (од 1922), *Летопису Мајнице српске* (1928) и др. Био је члан одбора црквено-школске омладине у Мостару, потпредседник Епархијалног савета Епархије захумско-херцеговачке, потпредседник Конгреса словенских новинара (1911), оснивач Сарајевског обласног одбора Друштва Црвеног крста и његов први председник (1921—1923), члан Матице српске, Српског певачког друштва „Гусле” у Мостару, дописни члан Српског лекарског друштва ван Србије, члан масонске ложе у Београду итд. Одликован је Орденом Св. Саве III реда.

ДЕЛА: *Важности хигијене за државу и нацију*, Сарајево 1922; *Политика и раса (расни национализам)*, Сарајево 1925; *Крза парламентаризма и његова реформа*, Београд 1928; *Сенатски говори*, Београд 1934; *Наша саобраћајна (железничка) криза*, Београд 1935; преводи са енглеског: Е. Кеј, *О васпитању дјеце у школи*, Београд, Сарајево 1918; Е. Кеј, *О васпитању дјеце код куће*, Београд, Сарајево 1919.

ИЗВОР: Ново гробље у Београду.

ЛИТЕРАТУРА: *Сенат. Народна скупштина*, Београд 1935, 41; Владислав Скарић, Осман Нури-Хасић, Никола Стојановић, *Босна и Херцеговина под аустроугарском управом*, Београд 1939, 114, 123, 140; Тодор Крушевац, *Сарајево под аустроугарском управом 1878—1918*, Сарајево 1960, 338, 391; Фердо Чулиновић, *Југославија између два рата*, I—II, Загреб 1961, I, 173; II, 287, 302; Бранислав Глигорјевић, *Демократска странка и политички односи у Краљевини СХС*, Београд 1970, 54, 422, 429; *Српско лекарско друштво. Сиоменица 1872—1972*, Београд 1972, 121; Атиф Пуриватра, *Југословенска муслиманска организација у политичким односима у Југославији*, Сарајево 1974, 33—34, 417; *Историја српског народа*, VI/1, Београд 1983; Тодор Стојков, *Влада Милана Стојадиновића 1935—1937*, Београд 1985, 158, 160; *Устави и владе Кнежевине Србије, Краљевине Србије, Краљевине СХС и Краљевине Југославије, 1835—1941*, Београд 1988, 200, 267; Неда Енгелсфелд, *Први парламентарни Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца*, Загреб 1989, 39—40, 63, 102.

ФОТОГРАФИЈА: АС.

Др. УРОШ КРУЉ

СЕНАТСКИ ГОВОРИ

САДРЖАЈ :

1. О државном и народном јединству
2. О спољашњој политици Југославије
3. О Балканском пакту и конвенцији с Турском
4. О закону о сузбијању полних болести и проституције

БЕОГРАД 1934

ИЗДАЊЕ КЊИЖАРЕ С. Б. ЦВИЈАНОВИЋА

О Балканском пакту и конвенцији с Турском

Господо сенатори, предложени уговор о пријатељству, арбитражи и ненападању између Краљевине Југославије и Републике Турске је један од билатерарних уговора између балканских држава, којих значи, заправо, припремање једном општем, заједничком уговору у сврху консолидовања стања и утврђивања мира на Балкану на бази заједничких интереса и пријатељске сарадње. Тако је и било. Убрзо затим склопљен је и потписан заједнички *Балкански пакт* и ако, за сада, само делимично. Исти процес и метод био је и код стварања блока Мале антанте. Овај предложени уговор је на тај начин само прелудиј Балканског пакта. Зато ми дозволте, господо сенатори, да се овом приликом позабавим опширније и о закљученом Балканском пакту и о балканским одношајима уопште. Тим пре што је Балкански пакт на основу § 65 нашег устава већ ратификован, те нема потребе да се износи пред Народно претставништво. Али сам мишљења да овакав један историјски чин, какав је Балкански пакт, не треба да прође а да се о њему не чује мишљење из средине Народног претставништва.

Господо сенатори, историја Балканског полуострва пружа нам у политичком и етничком погледу једну врло интересантну слику. Од сва три велика полуострва на југу Европе: Пиринејског, Апенинског и Балканског, Балканско је полуострво зацело најинтересантније. Док се је на Апенинском полуострву у току векова иза инвазије и мешања разних народа и раса могла формирати једна једин-

ствена нација и једна држава, на Пиринејском полуострву два сродна народа и две државе, на Балканском полуострву пак од разноврсних народа и раса које су га настањивале кроз сва времена његове повести до данас није се могла створити једна целина која би обухватала цело полуострво ни као држава, ни као нација, ни као вероисповест.

Ова упадљива чињеница може се објаснити географским положајем, геополитичким одношајима, као и конфигурацијом тла Балканског полуострва. Док су Пиринејско и Апенинско полуострво, затворени од осталог континента великим и тешко проходним планинама, били тако рекућ одвојени, изоловани, тако да се је процес асимилације и интеграције на целом полуострву могао несметано обављати, дотле је Балканско полуострво дуго времена било *главна и једина цада* између Истока и Запада. Разноврсни и разновродни народи пролазили су преко њега или пролазно, или су се настањивали стално на њему, потискујући један другога, или се мешајући међусобно. На домаку два царства: у стара времена Византије и Рима, у новије доба Отоманске и Хабзбуршке царевине било је Балканско полуострво дуго времена предмет освајања и инвазија, имиграција и колонизација. Чињеница да је осим тога Балканско полуострво било поприште утицаја двеју цркава и двеју култура, источне и западне, није дозвољавала ни једној ни другој страни да коначно освоји цело полуострво и да се стабилизује.

Тле Балканског полуострва испресецао је огромним масивима великих и високих планина са одвојеном уском обалом Јадранског мора, у доба када нису биле познате ни железнице ни тунели, па ни велики гвоздени ни бетонски мостови, такође је било разлогом да се није могла лако спровести, у повољна за то времена, тотализација целог полуострва, а још мање хомогено стапање.

Сви ови географски, геополитички и теренски

одношаји и фактори били су без сумње од врло јаког утицаја на ток историје Балканског полуострва и народа који су на њему становали и станују.

У ПЕРСПЕКТИВАМА ИСТОРИЈЕ

Староседелаца Балканског полуострва, које повест још помиње, а то је Хелена, Илира, Трачана и Скита данас нема више. Од њиховог постојања па кроз векове продирале су међу ове староседеоце на Балкан разни народи и расе.

Најпре у IV веку пре Христа Келти, храбар и предузимљив народ са северне Европе, који је и неким народима западне и северне Европе давао расну примесу. Затим долази дуготрајна инвазија Римљана и окупација великог дела Полуострва од којег организоваше једну своју покрајину, звану Илирик. У V веку иза пропасти западног римског царства провалише у западне крајеве Византије, под коју потпаде Полуострво иза дугогодишњег ратовања са Готима и пропасти готске државе. У то доба половицом шестога века, појавише се први пут Словени на Балканском полуострву, чије је продирање трајало цело једно столеће. Словени преплавише највећи део Полуострва, потискоше Илире и Трачане и помешаше се с њима. Из те расне потке и основе произашла је јужно-словенска етничка маса, која је у свом источном делу упадом Бугара претрпела ново расно мешање из којег су произишли словенизирани Бугари.

Осим ових поменутих народа проваљивали су на Балканско полуострво у разна времена још и други народи нарочито Авари и допирали све до Цариграда с једне, а до Солина, ондашње Салоне, с друге стране.

Дефинитивно консолидовање јужних Словена и њихове ондашње напоре и тежње за уједињавањем омела је и зауставила инвазија Османлија, којима пође за руком да освоје скоро цело Полуострво.

Иза делимичног ослобођења балканских народа испод османлијског ига, настаје продирање Аустро-Угарске, боље рекућ Аустро-Мађара на Балканско полуострво према Солуну, које је победом у Светском рату заустављено и репарирано.

У овом гиганском таласању и комешању разноврсних народа и раса на Балканском полуострву више од две хиљаде година, осим већ поменутих географских, геополитичких и теренских фактора, није наступио ни једном један у биолошко-расном смислу дужи и неометан период времена, неопходно потребан за стабилизовање, амалгамисање и тотализацију, као што је био случај, како већ споменух, на Апенинском и Пиринејском полуострву. Једино делимично стапање извршено је између староседелаца Илира и Трачана са придошлим Словенима с једне стране, између староседелаца Хелена са Словенима и Арбанасима с друге стране и касније између Бугара и првобитне словенско-трачке масе.

Али при свем томе, ако се баци један летимичан, синтетичан поглед и учини један опћенит преглед историје Балканског полуострва и свих збивања на њему, упада у очи једна чињеница: једна стална тежња, једна упорна тенденција, која се је више пута понављала, *тежња и напори за уједињавањем, за тотализацијом целог Полуострва.* Тај процес интеграције Балкана повлачи се кроз целу прошлост његову. Прва и најстарија је *македонска интеграција* под Александром Великим Македонским. Затим долази *римска интеграција* под Цезаром и Августом. После тога *византијска интеграција* под Јустинијаном и Ираклијем. Онда долази покушај *српске интеграције* под Душаном Силним. Иза тога *османлијска интеграција* под Мехмедом Освајачем и Сулејманом Величанственим и најпосле започети потхват *аустро-угарске интеграције* Балкана.

Док су македонска, византијска и српска интеграција биле *унутрашње интеграције*, започете и спровођене од самих балканских народа, римска,

османлијска и аустро-угарска интеграција јесу *спољашње интеграције*, спровођене од страних завојевача, које су баш највише и ометале спонтану унутрашњу интеграцију Балкана. Све су ове интеграције остављале дубоких трагова на Балкану, изводећи извесна нивелисања. Од спољашњих интеграција најјаче су утицале римска и османлијска као најраширеније и временски најдуже.

Још једна појава може се запазити у историји Балканског полуострва и његових народа, појава *опречна интеграцији*, а то је *процес сепарације*. Кад год би процес интеграције пустио или нестао, нестао би као реакција процес сепарације.

Овај процес интеграције није вештачки конструисана нити произвољна ствар субјективног схватања, него је то један облик социјалних закона, а то је тежња или тенденција за уједињавањем, за стварање све то већих и све ширих социјалних заједница, о чему сам већ имао једном прилику да споменем у овом високом Дому.

Из те осцилације интегралности и сепарације формирале су се најзад под утицајем већ поменутих разноврсних одлучујућих фактора, пет етничких заједница: јужни Словени са четири имена: Словенци, Хрвати, Срби и Бугари, затим Румуни, Турци, Грци и Албанци, организовани данас у шест националних независних држава.

У овим перспективама историје *Балкански пакт* значи и сачињава почетак једне нове, и, ако сви знаци не варају, *дефинитивне интеграције Балканског полуострва и његову тотализацију*. Овог пута на другим основама и другим методама. Јер док су првашње интеграције спровођене насилним, ратничким методама према ондашњем духу времена, садашња интеграција је чисто пацифистичка, у духу данашњег времена, вољом самих народа, на основу заједничких интереса, а путем економских, социјалних и културних утицаја. То је суштина и смисао Балканског пакта.

Овде ћу, господо сенатори, да констатујем једну интересантну и знамениту, тако да је назо-

вом, игру судбине, да је прву унутрашњу интеграцију Балкана у давној прошлости започео и спроводи Александар Македонски, а ову задњу и дефинитивну унутрашњу интеграцију Балкана у садашњости отпочео и спроводи Александар Карађорђевић Њ. В. Краљ Југославије. (*Бураи аплауз и дуготрајни усклици: Живео!*) Два Александра на почетку и завршетку једног великог историјског дела.

А сада, господо сенатори, да пређемо на политичку страну овога Пакта.

Приликом овогодишње буџетске дебате у једном прегледу наше спољашње политике ја сам већ истакао сву важност и значај Балканског пакта и да се он са својом позитивношћу и далекосежношћу својих основних идеја издваја од осталих савремених пактова. Те основне идеје су ове: Признавањем међусобних граница отклања се главни и најважнији узрок ратним сукобима, то ће рећи удара се темељ једном трајном и дефинитивном међусобном миру и спокојству. Еманципацијом од уплива и уметања спољашњих, ванбалканских сила, не признаје се ничије право на неке претензије, интересне сфере, а најмање на територијалне аспирације, чиме се отклањају могућности из прошлости: интригавање и изигравање једних балканских држава противу других, а за рачун спољашњих сила. Даље се овим Пактом удара темељ и утире пут једној интимној сарадњи на економском, социјалном, културном и политичком пољу на бази заједничких интереса. У тој све тешњој сарадњи и споразумевању иде се у правцу стварања једне економске заједнице или уније, а још даље у правцу стварања једне конфедерације држава, једног регионалног блока држава са истим заједничким интересима и захтевима, који према ван иступа као једна јединствена организација. Подвлачењем тих основних и водећих идеја Балканског пакта рекао сам да с њим настаје нови период историје балканских народа и да је према томе од епохалне важности.

Потписивање Балканског пакта примљено је не само од балканске него и од целе европске јавности, склоне идејама и смерницама Балканског пакта, са одобравањем. Шта више и у балканским државама, које за сада нису потписале Пакт, у Бугарској и Албанији, правилно је схваћена основна идеја Пакта и он није био сметња, да се пријатељско споразумевање између нас и Бугарске с једне стране, и Албаније с друге стране и даље настави, што смо ми нарочито очекивали и ту наду изразили.

ВЕНИЗЕЛОСОВА ОПОЗИЦИЈА

Једини изузетак у овом општем одобравању чини данашња грчка парламентарна опозиција са г. Венизелосом на челу. Зато ми дозволите, господо, да се овом ствари нарочито забавим.

Поступак г. Венизелоса изазвао је свуда чуђење и изненађеност, али је баш тим иступом г. Венизелос потпуно открио своја схватања.

Концепција г. Венизелоса да се савезом са Турском осигура од Бугарске, а споразумом са Италијом осигура од Југославије, у основи је погрешна и базира на старој идеологији: опасности од јужних Словена и наслањања на стране велесиле, све противно идејама Балканског пакта. Исто је тако погрешна претпоставка г. Венизелоса да је споразум између Бугарске и Југославије, како се је изразио, немогућ барем за педесет година, те и с те стране негира потребу Балканског пакта. Надамо се да ће га скори догађаји и у томе разuverити. Дискусија да ли је Грчка медитеранска или балканска држава такође је потпуно депласирана, јер је Грчка и балканска и медитеранска земља исто тако као што је Југославија и балканска и средње-европска и јадранска држава. Све су то погрешне премисе на којима г. Венизелос заснива своје политичке концепције.

Карактеристична је и аргументација г. Венизелоса, којом се служи у кампањи против Балкан-

ског пакта. Г. Венизелос вели да потписивањем Пакта не би желео да у критичном моменту дође опет у ситуацију као 15-те године: да не испуни обавезе једног уговора. Дакле једно признање! Изгледа да г. Венизелос није потпуно свестан тога, да сваки уговор *условљава обостране обавезе*, а друго не увиђа да се за друге намеће питање, да ли има смисла са оваквим државницима склапати уопште ма какве уговоре. Политика која се заснива на мудријашењу, довитљивости, лукавости, скривеним намерама и менталним резерварицајама може имати неког успеха, али је тај само привремен. Политика седења на две столице зна се како свршава на крају крајева. Има у политици нешто много јаче, а то је физичка и морална снага народа, која, вођена разумном и поштенем политиком, постижава трајне и коначне успехе. На тим снажним и једино одлучујућим факторима заснива југословенски народ своју политику и своју акцију. Малена пред-ратна Србија није полагала велику важност на пропаганду нити на криво увеличавање својих способности и снага. Напротив непријатељи њени су прегонили у омаловажавању и ниподаштавању. Зато је она од 12 до 18 год. и задивила своје пријатеље, а запрепастила непријатеље својом виталном и моралном снагом и величином.

У политици је важан чинилац еволуција схватања, а то је прилагођавање новим приликама и околностима. Без тога нема реалне политике. Некада је „*мегали-идеја*“ та гротескна супротност између велике идеје и малених снага да је остваре доминирала грчком политиком, па је она напуштена и од самог г Венизелоса. Такве метаморфозе потребне су и другим схватањима.

У тој побрканости чињеница и погрешности претпоставака изгледа да г. Венизелос не запажа ни најоучљивије појаве: судбина Доденканеза, препад на Крф, заузимање трију малих оточића у Егејском мору, програмске изјаве на последњем фашистичком конгресу јесу чињенице, које јасно показују откуда ветар дува, неповољан за Грчку.

и на коју страну треба окренути јапунце, да се дође у заветрину, чињеница коју су у Анкари тако јасно уочили. И док г. Венизелос све ове јасне појаве превиђа, види у Балканском пакту баука рата, који би Грчку могао довести до рата чак са две велесиле: Италијом и Русијом! Страховита перспектива у коју, држим, ни сам г. Венизелос не верује, али је потребно у политичкој кампањи претставити ствар што страшније. Пре свега требао је г. Венизелос уочити, да је Балкански пакт по својој суштини и тенденцијама баш једна превентивна мера против рата, те је најмање способан да Грчку увуче у ратне заплете, а друго у каквом нежељеном конфликту са Италијом. Југославија нема потребе да се ослања на грчку помоћ. Зато су потребна много јача сретства и помоћи.

Поводом кампање г. Венизелоса против Балканског пакта открио је врло интересантне и карактеристичне ствари албански народни посланик г. др. Нуша Бушати. У своме чланку у листу „Беса“ он помиње некакав уговор Титони-Венизелос, тајни споразум између Италије и Грчке а на штету Албаније и намере г. Венизелоса да тај уговор обнови. Постојање таквог уговора демантовано је додуше за званичну Грчку, али не и за г. Венизелоса. Да се г. Венизелос креће у таквим идејама показује и његова аргументација противу Балканског пакта. За г. Венизелоса, по његовом властитом признању, декларација конференције амбасадора из 1921 године, којом су Италији признати посебни стратегијски интереси у Албанији, је један пуноважећи међународни акт, на основу кога он прави дипломатске спорозуме, мада Албанија није никада признала пуноважност тога документа и мада не стоји у складу са чињеницом да је Албанија равноправни члан Лиге Народа.

Све ово показује и открива права схватања и намере г. Венизелоса у погледу међусобних одношаја балканских држава и немешања страних сила у међубалканске ствари и прилике. То су прави разлози зашто се је г. Венизелос онако жучно

окомио на склапање Балканског пакта. На срећу у Грчкој има одличних државника који су сасвим другог мишљења и схватања која су у идејама Балканског пакта. Својом кампањом г. Вензелос је најмање нашкодио Балканском пакту, а највише самоме себи. Показао је да је државник старих идеја и старог кова и да припада прошлости.

Велике идеје вазда су имале и велике противнике, али оне ипак побеђују. Идеја Балканског пакта пребродила је своју прву препону. Она ће савладати и све остале.

Балканским пактом положени су темељи на којима сада треба постепено и опрезно изграђивати велику и тврду зграду балканске интегралности.

ЕКОНОМСКА САРАДЊА

Као што је опште познато са политичким иду напореко економски интереси народни. Зато је у првом реду потребно већ започете економске одношаје балканских држава даље изграђивати у правцу све то веће узајамности. Склапањем међусобних трговинских уговора учињен је први корак у том погледу. Закључком да се установи једна заједничка комисија, која ће испитивати и проучавати све могућности економских одношаја и сарадње такође је један важан поступак.

По својој привредној структури балканске државе су прилично идентичне, те би изгледало да је њихова измена добара сведена на минимум. Али при свем томе свака од њих има толико својих специјалности, да та измена добара ипак не би била незнатна. Главно би било прво спровести принцип да свака балканска држава све оне своје потребе које може покрити из осталих балканских држава, покрива из тих држава. Неприродно је на пример да се Грчка снабдева житом из Америке поред суседне југословенске житнице. Страну конкуренцију треба онемогућити повољним железничким тарифама и снижењем или укидањем извозних и увозних царина.

Осим ове међусобне измене добара у међубалканској трговини, други један важан принцип у овој економској сарадњи био би тај, да у трговинским одношајима на страним тржиштима *не иступамо као конкуренти него као ортаци*. Тиме би се без сумње постигле у свему повољније цене. Најбољи пример за то је *опијумска конвенција* између нас и Републике Турске. Чим се је та конвенција реализовала, цене овој важној дроги знатно су скочиле, мада неповољна за нас склопљена Женевска конвенција не допушта да цене достигну првобитну висину. Турска и Југославија су главни произвађачи ове важне индустријске биљке и оне могу да доминирају у том погледу на светским пијацама, а не да се њима одређују цене од оних који у том погледу зависе од њих.

Осим мака балканске земље, захваљујући својим климатским околностима, располажу још и са великим бројем другог индустријског, ароматског и лековитог биља одличног квалитета, нарочито дувана најбољих врста, што поред данашње хиперпродукције и ниских цена цереалијама добија нарочиту важност. Особиту пажњу требало би посветити *производњи и експорту дувана* изван унутрашње монополске употребе. У том погледу један заједнички аранжман попут опијумске конвенције био би од користи за све заинтересоване земље.

У овим настојањима за зближење, сарадњу и заједницу међу балканским државама на економском пољу био би један важан фактор и моћно средство оснивање *једне велике заједничке Међубалканске банке*. Основну главницу у одговарајућој висини уложиле би свих шест балканских држава као акционари сразмерно својим буџетима, која би се уплаћивала у годишњим оброцима. Централа те банке била би у једном од шест балканских центара, а филијале у осталих пет центара. Та банка би вршила у првом реду *све новчане трансакције* које происходе из трговинског и другог промета између свих шест балканских држава, што би у

велико олакшало монетарну циркулацију. У другом реду та би банка кредитирала и омогућила *брзу изградњу свих саобраћајних сретстава међубалканског значаја* као: железничких линија, аутомобилских путова, мостова, ваздухопловних пруга, речне и поморске пловидбе. Даље би та банка могла да кредитирањем омогући *оснивање заједничких института за откуп и експорт* разних наших производа: опиума, дувана и другог индустријског биља, цереалија итд.

Та би банка могла да изврши и једну врло важну *финансијско-политичку мисију*: да преузме сведосадашње финансијске обавезе Краљевине Албаније и на тај начин, а у духу идеја Балканског пакта, омогући финансијски слабој и заосталој Албанији да се за вазда ослободи страног капитала и финансијске подређености на штету њене финансијске и политичке независности. Та би банка, гарантована од шест балканских држава, могла лакше *правити и стране зајмове* и тиме брже остварити своје задатке и мисију. Држим да би ова установа могла много допринети остварењу међубалканске економске заједнице.

Сва ова данашња настојања и потхвати у перспективи будућности воде у економском погледу као задња мета економској заједници, а то је *царинској унији*, а у политичком погледу *конфедерацији свих балканских држава*, балканској унији, савезу свих балканских држава или по немачкој терминологији једном Saatenbund-u. То је суштина и смисао Балканског пакта и задњи циљ: интегралност Балкана.

Враћајући се поново на предложену конвенцију, ја подвлачим речи г. Министра, да она претставља пријатељске и срдачне односе између ове две балканске државе, које су се дефинитивно нашле на заједничкој линији. Упада у очи да овако истоветни интереси нису раније дошли до свога изражаја и афирмације, али, ако се узме у обзир да су обе савезнице у првој деценији свога послератног живота биле веома заокупљене својим уну-

трашњим сређивањем, реорганизацијом и консолидовањем, налази то довољно оправдања да до ове конвенције није још раније дошло.

Ви знате, господо сенатори, шта је и каква је била предратна султанска отоманска царевина. Један обољели, застарели социјални организам, на чије територије су имали претензије и атакирале многе велике и мале државе. Стране капитулације у предратној Турској најбољи су пример до којег се степен била срозала ова држава, да је тиме ослабила и онај врховни „*noli me tangere*“, а то је државни суверенитет.

Из такве расклимане, застареле, полуверске државе створити модерну, националну организацију, у заосталом народу пробудити успаване националне енергије, стрести са њих дебелу праšину, која се кроз генерације наслагала и таложила, праšину петрефицираних навика, обичаја и заблуда, које у религиозним догмама Ислама немају свога основа, јесте дело генијалних напора и подвига. То епохално дело јесте заслуга *великог реформатора и хероја Гази Мустафе Кемал Паше* и његових сарадника. Када је двадесетих година непријатељ хтео да навали и на националну територију турског народа, појављује се *спасилац нације*. Ваља подвући да у тој навали и повреди турске националне територије Југославија није хтела учествовати, што је био један предвиђајући акт мудрости за наше будуће одношаје, који су, ево, срећом и наступили.

Данашња модерна и национална Република Турска јесте један феномен, достојан дивљења и угледања, која ће са другим државама истих схватања одиграти *своју другу историјску улогу*. И онда није никакво чудо што се Република Турска овом конвенцијом и Балканским пактом нашла на истој линији са Краљевином Југославијом. Јер нас веже не само истоветност интереса него и истоветност схватања и погледа на данашње политичке одношаје, што је у анкарском комуникеу приликом посете нашег Министра спољних послова до-

вољно наглашено. Још један пример да се реална политика не гради на историји, него да погрешке и заблуде прошлости требе заборављати. После историјског пута Њ. В. Краља по балканским земљама и Његовог сусрета са Гази Мустафом Кемал Пашом у Цариграду, пут нашег Министра спољних послова у Анкару био је у згодан час. *Линија Анкара—Београд* сачињава јаку полугу, која може покренути многе ствари на Балкану и ставити их на право место. *Линија Анкара—Москва* већ је раније повучена. Недостаје још већ трасирана *линија Москва—Београд*, па да буде конструисан *трокут: Москва—Анкара—Београд*, који ће бити одлучан чинилац у источној и југоисточној Европи.

Наговештена посета Гази Мустафа Кемал Паше Београду зачиниће ово углављено пријатељство, посета коју очекујемо са одушевљењем, срдечношћу и познатим југословенским гостопримством.

Стога предлажем Сенату да овај поднесени законски предлог примимо са акламацијом. (*Бурно одобравање и гласови: прима се!*)

(*Говор одржан у седници Сената Краљевине Југославије од 9 јула 1934.*)

О закону о сузбијању полних болести и проституције

Господо сенатори! Ми смо са овом законском основом прешли из хладне сфере финансијских закона у једну топлу сферу социјалних закона. Социјално законодавство није тако старог порекла, социјалне мере, социјална брига и старање, то је производ једне више социјалне етике. Пре, господо, у друштву људском, као што рекох, социјална брига и старање били су много мање развијени, то је било мање више предмет религиозног схватања, добротинства и милостиње.

Међутим у данашњем вишем културно и социјално развијеном друштву социјално старање и брига спадају у социјалне дужности. Данас културном и етички развијеном човеку није свеједно, макар живео у најбољим материјалним и другим приликама и околностима, није му свеједно, да види у својој околини незбринуте, бедне и невољне, да види кљасте и убоге, да види морално пропале и запуштене, није му свеједно, јер он осећа у својој социјалној савести једну грижу и потребу да се друштво брине за све социјалне невоље и незгоде, које данашње друштво још има у себи. То је дакле, господо, производ једног вишег социјалног схватања, једног вишег културног и етичког нивоа друштвеног.

И ова законска основа спада у ред оваких социјалних закона, који се брину не само за један битни услов народног добра, за народно здравље, него садржи и један други моменат у себи, да сузбије једно социјално зло, да спере једну

љагу са социјалног тела, да спере једну срамоту са данашњег друштва.

Са формалне кодификаторске стране пре свега ћу рећи, господо, да је ова законска основа тако згодно скројена и састављена, тако кратка и концизна, свега циглих 20 параграфа, а при свему том обухвата и целу материју до детаља, обухвата све што оваква једна законска основа треба да обухвати. Ја то са задовољством истичем и могу само да честитам онима, који су ову основу правили и који су на њој сарађивали.

Ја то истичем и нарочито због тога, јер сам досада имао прилике да проучавам баш у овом ресору друге законске основе, које су више екстензивне, више програмске, са многим роковима, те ово треба да се учини, те оно треба да се учини. Међутим многи ти рокови су — ја мислим — до сада прошли и све то није остварено, што је та законска основа предвидела. Овакви екстензивни програмски закони немају оне законске силе, снаге и ефикасности. То је ова законска основа у пуној мери избегла, и ја мислим, да је то са формалне кодификаторске стране једна велика и важна врлина ове важне законске основе.

Прелазећи на мериторну ствар, коју третира ова законска основа, истакнућу пре свега, да предмет, који ова законска основа третира, може се оправдано и сврси сходно поделити у две материје: једна обрађује сузбијање ширења једне групе заразних болести, друга материја обрађује сузбијање једне чисто социјалне појаве: сузбијање и истребљење проституције. То су, господо моја, иако обе ове ствари стоје једна са другом у узрочној вези, ипак посебне природе, јер, што је у овој ствари најважније, потребне су сасвим друге мере за једну групу, а другачије мере за ову другу материју.

У овој првој потребне су медецинско-хигијенске мере, а у овој другој су потребне чисто социјалне мере. То је, господо, једна важна ствар, која досада није истакнута. Зато ћу ја да по-

сматрам ову законску основу са ова два гледишта: са гледишта *медицинско-хигијенског* и са гледишта *социјалног*.

СУЗБИЈАЊЕ СПОЛНИХ БОЛЕСТИ

За ову прву материју, сузбијање једне групе заразних болести, као и код свих других заразних болести, односно њиховог сузбијања и спречавања, потребне су три ствари, три принципа, три мере. Код сузбијања сваке заразне болести прво је потребно проналажење (еруирање) заразе и уништавање легла заразе, друго изоловање оболелих и треће принудно лечење оболелих до оздрављења, или код тешких случајева до смрти. Са ова три начела, са ове три мере апсолутно смо у стању да сваку заразу у корену угушимо и истребимо.

Осим ове три мере постоје још три споредна средства, која потпомажу она три главна, а то је: облигатно пријављивање болести, кажњавање свесног преноса на друге и прекршај свију законских и санитарских прописа, као и бесплатно лечење оболелих. Свима овим начелима и мерама, који су потребни за сузбијање полних болести, ова законска основа потпуно удовољава и прилагођава се према природи саме болести, јер ту господо, према врсти заразе друкчије су и мере за сузбијање њено. Да наведемо само три типична примера.

Ми ћемо маларију, заразну болест, друкчије сузбијати. Сузбијаћемо је на тај начин што ћемо њене узрочнике и начин на који се она преноси уништавати и спречавати. Дакле, у овом случају, комарца маларије, ону врсту комарца која преноси маларију, ми ћемо на тај начин искорењавити што ћемо њихова легла мочваре, баруштине итд. исушавати или убијати њихове лавре, гусенице на већ познати начин. Друкчије ћемо сузбијати пегавац рецимо, јер и ту знамо узрочнике болести и начин преношења. Сузбијаћемо на тај на-

чин ако утамањујемо њаши које преносе ту болест, пронађемо болесника и очистимо га од заражених вашију и на тај начин онемогућимо ширење болести. Друкчије ћемо сузбијати туберкулозу, јер знамо да се та болест преноси узрочницима болести, бацилима туберкулозе, које болесник искашљује, и уништавајући ове узрочнике уништавамо изворе и спречавамо ширење болести. Али осим туберкулозног болесника могу бити туберкул. бацилима снабдевени и станови и други локали у којима туберкулозни бораве, те и овим путем и начином може туберкулоза да се преноси и шири.

Док код маларије, пегавца и туберкулозе дакле легло и извор болести може да буде и изван болесника код сполних болести легло и извор заразе је сам болесник.

И о овом моменту води ова законска основа рачуна, јер главно тежиште преноси на самог болесника као једини извор заразе. Док код маларије легла, стајаће воде; док код пегавца треба уништавати ваши, а код туберкулозе уништавати бациле и у зараженим становима и другим локалима, код сполних болести треба само привести лечењу сваког сполно оболелог, као једини извор болести.

У погледу проналажења заразе и уништавања легла, а то је у овом случају изналажење сполно оболелих удовољено је у овој законској основи најбоље тиме што се ставља у дужност баш оним факторима, који су за то најпозванији, лекарима, да они у сваком случају испитају и пронађу извор болести, т. ј. сполно оболелог. Другом принципу, изоловању болесника, такође ова законска основа удовољава, према природи болести. То се односи само на оне особе, које су под сумњом да ће заразу даље ширити и преносити, па је сасвим оправдано да оне могу бити изоловане у дотичне заводе, болнице итд.

Треће начело, принудно лечење болести, што је у овом случају најважније, јер полно оболели,

како рекох је уједно и извор саме болести и у том погледу је овај закон најстрожији и највише пружа могућност да се ширење болести спречи тиме што је лечење полно оболелих болесника апсолутно облигатно. Не само то, него се даје могућност овим законом да се сваки болесник који избегава лечење може принудно привести стручном лечењу његове болести.

У погледу она три споредна захтева такође је овом законском основом углавном удовољено, а то је облигатно пријављивање болести, онда кажњавање оних који избегавају лечење и који прекршавају одредбе закона и санитетске прописе.

И трећем захтеву — бесплатном лечењу удовољава ова законска основа такође и ако не у оној апсолутној мери, него само за оне који трошкове лечења не могу сносити. Ова одредба законска, и ако може бити оправдана, јер се каже да није ни право да богате људе лечи држава, али ипак ја држим, да је то један мали недостатак ове законске одредбе, јер знам из искуства, да је лечење свих болести, а што је најважније заразних болести, ако је бесплатно, много ефикасније. Народ радо долази и подвргава се бесплатном лечењу. А ако се лечење мора да плаћа, онда избегава лечење многи и имућнији и тражи други начин, како ће својој болести наћи лека. Та околност, бојим се, да ће шкодити добрим интенцијама овог закона. Ја држим и с друге стране, да плаћање макар и ограничено за лечење ових болести, није оправдано, јер ако ви некога приморате да се лечи и још тражите од њега да плати, држим да то није право.

Друго, када се предузима једна мера у интересу целине, а то је баш овде случај, јер се ови прописи о сузбијању сполних болести прописују у интересу целине, прописују се за општу корист, и када се једна мера употребљава за општу корист, за целину, није право да појединац мора за то да плаћа.

Треће — ја сам мишљења, да држава треба да даје својим држављанима и нешто бесплатно. Ја

држим, држава је једна заједница, која мора нешто пружити члановима те заједнице, да чланови осећају благодети заједнице. Ми смо нажалост у једном добу, где држава тражи, да јој се све плати. Ако ко хоће да школује своје дете, мора да плати, једино основна настава се још не плаћа. Ако хоћете тражити заштиту свога права код суда, морате да платите. Ако ћете да се лечите, морате платити. Дакле тражи се да се апсолутно све плаћа. Ја држим да то није оправдано са социјалнога гледишта, јер свака социјална заједница мора својим члановима нешто и давати, да они осете потребу те заједнице и да сматрају у свом интересу да су њени чланови. Такав поступак појачава и кохезију саме заједнице.

С обзиром на то, ја бих молио г. Министра и препоручио бих му, да при изради Правилника који је предвиђен овим Законом, којим ће се Правилником одредити висина трошкова лечења као и то ко ће их имати да сноси, да се то нарочито узме у обзир и да цензус пореза према коме ће се одредити плаћање буде што виши тако, да што шири слојеви могу уживати благодети бесплатног лечења. Сматрам да ће то много користити самим интенцијама овог Закона.

СУЗБИЈАЊЕ ПРОСТИТУЦИЈЕ

Господо сенатори, ја прелазим сада на другу материју овог законског предлога, а то је сузбијање проституције, која је много интересантнија и много тежа, јер је то једна социјална мера, која хоће да побољша социјалне прилике у том погледу. Ја сам већ рекао, да је то једна чисто социјална мера различита од медицинско-хигијенске мере. За ову меру потребне су сасвим друге методе, да се то зло сузбије и искорени. Пре свега, кад хоћемо једну болест да излечимо морамо знати и узроке њеног постања. Треба испитати који су изроци овој друштвеној појави проституције. Ту су, по мом схватању, четири групе узрока, које воде

проституцији. Прве две групе су чисто социјалне природе, прво, економска беда, немање зараде ни позива, а друго, рђаво или никакво васпитање, те рђаво друштво. У ову групу убрајам такође и алкохолизам. Треба група узрока проституције лежи у етичким моментима. Ту се ради о индивидуама са етичким дефектима, који су тако дошли на свет и који су у својој душевној конституцији тако настројени. У четврту групу узрока спадају оне појаве, које не спадају ни у једну од прве три групе. То су чисто биолошко-психолошки елементи, који воде тој врсти друштвене недаће.

Ову појаву спомињем само узгред, јер се фактично и не може сврстати у прави појам проституције.

Пре неких 25—26 година немачки аутор др. Ото Вајнингер написао је једно врло интересно дело „Гешлехт унд карактер“, које је у своје време изазвало велику сензацију.

Он је, господо, у томе своме делу, може се рећи у томе своме генијалном делу спровео анализу жене са биолошког, антрополошког, физиолошког а нарочито са психолошког гледишта детаљно и научно и у томе је своме делу поделио жене у два типа, у две велике групе, т. ј. *жену мајку* и *жену проститутку*. Као што рекох, ја ово спомињем само узгред, т. ј. са чисто биолошко-психолошког схватања, а узроци биолошки и психолошки овде не долазе у обзир. Ми смо кадри само извесним социјалним мерама лечити социјалне болести, али нисмо у стању, изван нашег домашаја је, да можемо и у ком погледу упливисати на ове појаве, које сам мало пре споменуо.

Она трећа група, што сам споменуо, индивидуе са етичким дефектом, то је такође појава конституционе природе. То су индивидуе, које, по своме моралном схватању, по својој етичкој декаденцији и подлеже проституцији, јер апсолутно не схватају уопште, да је то нешто рђаво и нешто зло. На ове, господо, индивидуе ми не можемо такође директно упливисати, јер су оне, као што

рекох, у својој психи, дакле у својој конституцији, тако засноване. Ми можемо само узроке овога стања да отклонимо опет другим мерама а тиме и постојање тих етичких декадената, етичких недовољно јаким индивидуа. Узрок томе лежи у алкохолизму и то не у акутном, него у алкохолизму, који се одразује у потомству алкохоличара. Ако будемо сузбијали алкохолизам у тешким и далекосежним последицама, моћи ћемо да излечимо ову групу индивидуа, које су склоне и одржавају проституцију. Статистиком је доказано, да је потомство алкохоличара показало дегенеративне појаве у телесном, у менталном и у етичком односно социјалном погледу. Зато сузбијање ове групе узрока проституције можемо, као што рекох, постићи тим начином, ако сузбијемо узроке порекла тих појава т. ј. ако сузбијемо алкохолизам у далекосежним његовим последицама, које се показују на потомству алкохоличара.

Сада да се вратим на прве две групе узрока проституције, који су чисто социјалне природе и које ова законска основа хоће да отклони, а то су, уосталом, и најважнији извори проституције. То су ови: економске невоље, које нагоне на проституцију и рђаво и мањкаво васпитање, запуштено васпитање итд.

У томе погледу ова законска основа такође даје све могућности да се ови узроци отклоне радикално. Досадашње мере, како се сузбијала проституција, познате су свима. То је било реглементовање и касарнирање проституције. То је, госпо-до, — даје се разумети према ондашњој науци медицинској мислило се да ако се ове женске индивидуе сместе у извесне заводе под јаком стручном лекарском контролом, мислило се да ће се томе злу стати на пут. Међутим, то је био погрешан рачун и зато та мера није била ефикасна и медицинска средства нису омогућавала спречавање болести ни под контролом лекара нити у кућама у којима су биле смештене те индивидуе. И зато тај начин сузбијања сполних болести путем *регле-*

ментовања и касарнирања показао се је као мера која не достиже своју сврху и зато се прешло у модерном добу на радикално укидање и аболицију проституције. То је са гледишта данашње науке, то је из социјалних и етичких обзира једина ефикасна мера да се овоме друштвеноме злу стане на пут. Принципи лежи у томе, што се овако једно социјално зло и невоља не сме толерирати. Друштво не сме да признаје то зло као законито. Оно ће постојати као што постоје и друга слична зла поред свих законских мера, постојаће дакле и даље, али друштво не сме више то да одобраје као што је то до сада било, да друштво односно држава то зло признаје као један занат, као обрт, и издавале су се чак у концесије и потпомагало постојање и ширење те невоље. То је, господо, нарочито за наш народ, једна таква појава, која је, према нашем менталитету, према нашем схватању и појмовима о моралу и етици, једна неприхватљива ствар.

Ја се сећам, ја сам био савременик кад је Аустро-Угарска ушла у Босну и Херцеговину и кад је према томе мандату културног продирања увела и у наше поштено и чисто друштво то зло, ја се сећам тих утисака како је код нас било кад су се те куће појавиле и какве су биле последице доцније. Као лекар имао сам ту жалосну прилику да констатујем да су најбољи чланови те генерације били упропашћени сполним болестима, нарочито прогресивном парализом и дефектима срца и крвног система.

И сада, када ми овом законском основом хоћемо да ту срамоту са нашег друштвеног и нашег јавног живота сперемо, ми је можемо само најтоплије и најискреније поздравити.

Ако при томе још споменем две ствари из ове законске основе, а то је: зајемчење дискреције — што је веома потребна ствар у овој прилици — и што се установљава и нарочито протежира обавештавање јавности, обавештавање читавог друштва о важности и далекосежним последицама ове врсте болести, дакле о пропаганди која је засно-

вана овом законском основом у најширем погледу, као што је васпитање омладине нарочито у војсци и школске омладине, и ако споменем овом приликом и телесно васпитање које смо ми ускоро такође учинили облигатним једном законском основом и што ће такође много да допринесе сузбијању тога зла и повољним моментима у сексуалном животу човека, где се омладина место по кафанама и другим локалима одаје беспосличарењу, алкохолизму и рђавом друштву место да се води у природу, у туристику, на пливање и друге спортове, што јако утиче на организам у сваком погледу, а такође и на сексуалне односе човека, — ако то споменем, мислим да сам исцрпео предмет који третира ова законска основа.

Једино бих још споменуо као једну замерку, али не овој основи и њеним циљевима, него само времену у коме се ова законска основа доноси, а то је ово наше тешко доба за овакве социјалне законе и социјалне мере, које, изискују огромне трошкове и средства да се постигне права сврха. Овакве мере нису фактично подесне за ова наша данашња времена и можемо само да жалимо што се налазимо у тако тешким економским и финансијским приликама, да се све ове лепе, корисне и узвишене мере које ова законска основа предвиђа, неће моћи на жалост за дуго време да приведу у дело, доклегод не изиђемо из ове наше невоље, ове тако зване кризе. Али као што је познато, закони се не праве за моменат, за пар месеци, него за дуги низ година. Ми ћемо ипак једанпут доћи у тако срећно стање, да ћемо моћи у целости остварити тенденције и основе овога закона; нарочито у погледу подизања оних домова, тих посебних завода, у које ће смештати све ове особе које сам напоменуо које су тим болестима оптерећене или су у приликама и односима да се одаду оном несрећном и неморалном позиву. Све такве индивидуе биће спасене у таквим заводима, који су предвиђени овом законском основом и које ћемо у догледно време моћи и остварити.

Из свих ових разлога и медицинско-хигијенских, и социјалних и етичких ја ову основу најодушевљеније и најсрдачније поздрављам и молим вас, господо сенатори, да изволите гласати за њу. (Буран аплауз.)

(Говор држан у седници Сената Краљевине Југославије од 13 фебруара 1934 приликом претреса Закона о сузбијању полних болести.)

5

ПРЕГЛЕД НОВИХ КЊИГА

1. УПРАВНО ПРАВО: ПРИРУЧНИК ЗА ПОЛАГАЊЕ ПРАВОСУДНОГ ИСПИТА
Зоран Томић
Београд: Правни факултет Универзитета: Службени гласник, 2014.
2. РАДНО ПРАВО: ПРИРУЧНИК ЗА ПОЛАГАЊЕ ПРАВОСУДНОГ ИСПИТА
Боривоје Шундерић
Београд: Правни факултет Универзитета: Службени гласник, 2015.
3. КОМПАНИЈСКО И ТРГОВИНСКО ПРАВО: ПРИРУЧНИК ЗА ПОЛАГАЊЕ ПРАВОСУДНОГ ИСПИТА
Мирко Васиљевић
Београд: Правни факултет Универзитета: Службени гласник, 2015.
4. ГРАЂАНСКО И ПРОЦЕСНО ПРАВО: ПРИРУЧНИК ЗА ПОЛАГАЊЕ ПРАВОСУДНОГ ИСПИТА
Ранко Кеча
Београд: Правни факултет Универзитета: Службени гласник, 2015.
5. УВОД У ГРАЂАНСКО ПРАВО И У СТВАРНО ПРАВО: ПРИРУЧНИК ЗА ПОЛАГАЊЕ ПРАВОСУДНОГ ИСПИТА
Илија Бабић
Београд: Правни факултет Универзитета: Службени гласник, 2015.
6. КОМЕНТАР ЗАКОНА О ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ: СА СУДСКОМ ПРАКСОМ И РЕГИСТРОМ ПОЛМОВА
Драгољуб Лазаревић
Београд: Пословни биро, 2014.
7. КОМЕНТАР ЗАКОНА О РАДУ: СА ОДАБРАНИМ ПОДЗАКОНСКИМ ПРОПИСИМА, СУДСКОМ ПРАКСОМ И ОБРАСЦИМА ЗА ПРИМЕНУ ПРОПИСА: ПРЕМА СТАЊУ ЗАКОНОДАВСТВА ОД 29. ЈУЛА 2014. ГОДИНЕ
Зоран М. Ивошевић
Београд: Службени гласник, 2015.
8. КОМЕНТАР ЗАКОНИКА О КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ
Горан П. Илић
Београд: Службени гласник, 2015.
9. КОМЕНТАР ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ ЗЛОСТАВЉАЊА НА РАДУ И ПРАВИЛИМА ПОНАШАЊА ПОСЛОДАВАЦА И ЗАПОСЛЕНИХ У ВЕЗИ СА ПРЕВЕНЦИЈОМ И ЗАШТИТОМ ОД ЗЛОСТАВЉАЊА НА РАДУ
Мирослав Миљковић
Београд: Пословни биро, 2014.

10. КОМЕНТАР ЗАКОНА О ПЕНЗИЈСКОМ И ИНВАЛИДСКОМ ОСИГУРАЊУ: СА СУДСКОМ ПРАКСОМ, ПОДЗАКОНСКИМ АКТИМА И ПРИЛОЗИМА
Рајко Суџум
Београд: Пословни биро, 2014.
11. КОМЕНТАР ЗАКОНА О РАДУ
Жељко Албанезе
Београд: Пословни биро, 2014.
12. КОМЕНТАР ЗАКОНА О КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ: СА ОБРАСЦИМА, СУДСКОМ ПРАКСОМ И РЕГИСТРОМ ПОЈМОВА
Радиша Роскић
Београд: Пословни биро, 2014.
13. КОМЕНТАР ЗАКОНА О ПРЕКРШАЈИМА: СА ОБРАСЦИМА, ПОДЗАКОНСКИМ АКТИМА И РЕГИСТРОМ ПОЈМОВА
Божо Вукчевић
Београд: Пословни биро, 2014.
14. КОМЕНТАР ЗАКОНА О РАДУ
Љиљана Милосављевић
Београд: Sekos in, 2015.
15. ПРАВО НА СУЂЕЊЕ У РАЗУМНОМ РОКУ
Славољуб Царић
Београд: Службени гласник, 2015.
16. ВЕШТИНА ПИСАЊА ПРВОСТЕПЕНЕ КРИВИЧНЕ ПРЕСУДЕ: ПРИРУЧНИК ЗА КРИВИЧНЕ СУДИЈЕ И ПРИПРЕМУ ПРАКТИЧНОГ ДЕЛА ПРАВОСУДНОГ ИСПИТА
Миодраг Мајић
Београд: Службени гласник, 2015.
17. НИКОЛА ТЕСЛА, ТРЕЋИ РАЈХ И ВАНЗЕМАЉЦИ
Владимир Ђурић
Београд: Службени гласник, 2015.
18. НЕООСМАНИЗАМ: ДОКТРИНА И СПОЉНОПОЛИТИЧКА ПРАКСА
Дарко Танасковић
Београд: Службени гласник, 2010.
19. ВЕЛИКИ ПОВРАТАК ТУРСКЕ?: НЕООСМАНИЗАМ ИЛИ ИСЛАМИЗАМ
Дарко Танасковић
Београд: Службени гласник, 2015.
20. ЕКОНОМИЈА И ХРИШЋАНСТВО
Пјер де Лозен
Београд: Службени гласник, 2015.

21. БУРЂЕВДАН И ДРУГИ ДАТУМИ: СТЕВАНУ СРЕМЦУ
НА РАБОШ
Мирослав Јосић Вишњић
Београд: Службени гласник, 2015.
22. МАПЕ ВРЕМЕНА: СРПСКА ПОСТМОДЕРНИСТИЧКА
ПРОЗА ПРЕД ИЗАЗОВИМА ЕПОХЕ
Силвија Новак Бајцар
Београд: Службени гласник, 2015.
23. ПИСМА БЕЗ АДРЕСЕ
Милован Данојлић
Београд: Службени гласник, 2015.
24. ЂОРДАНО БРУНО И КОМУНИКАЦИЈА: ПРЕВОЂЕЊЕ
ИДЕЈА
Александра Манчић
Београд: Службени гласник, 2015.
25. МУЗЕЈ „ХАВАЈИ“: ПРИЧЕ
Срђан Вучинић
Београд: Службени гласник, 2015.
26. АТЛАС БИЗАРНЕ ГЕОГРАФИЈЕ
Владимир Ђурић
Београд: Службени гласник, 2015.
27. АТЛАС УНУТРАШЊИХ СУПРОТНОСТИ: ИЗАБРАНЕ
ПРИЧЕ
Дејвид Брукс
Београд: Књижевна радионица Рашић, 2015.
28. ПРИЧЕ
Давид Филип
Београд: Књижевна радионица Рашић, 2015.
29. ЕЛВИРА ЈЕ САЊАЛА
Владимир Булатовић
Београд: Књижевна радионица Рашић, 2015.
30. БОГ НЕЋЕ ПОМОЋИ
Марко Погачар
Београд: Књижевна радионица Рашић, 2015.
31. ВРАНА
Ерик Аксл Сунд
Београд: Самиздат, 2015.
32. ПИТИЈИНА УПУТСТВА
Ерик Аксл Сунд
Београд: Самиздат, 2015.

33. ЦРНОГОРСКИ РОМАН
Ђуро Радосавовић
Београд: Самиздат, 2015.
34. СА ДРУГЕ СТРАНЕ
Надежда Круљ
Београд: Самиздат, 2015.
35. ЈУРСЕНАР: БИОГРАФИЈА
Мишел Гослар
Лозница: Карпос, 2013.
36. КРВ У ЛЕДУ
Марија Микетић
Београд: Evro-Giunti, 2015.

PREPORUČUJEMO

1. Miloš Jevtić: PEČAT VREMENA: razgovori s piscima / Beograd: Službeni glasnik, 2015.

Preuzeto sa sajta: <http://www.slglasnik.com/библиотека-сведоци-епохе/сведоци-епохе/печат-времена>

Kad je davne 1974. godine novinar Radio Beograda Miloš Jevtić predložio da redovno priprema i nedeljom u etar pušta jednočasovnu emisiju razgovora sa istaknutim umetnicima i naučnicima iz cele Jugoslavije, sigurno nije mogao ni pretpostaviti kakva je neslućena sudbina namenjena tom njegovom originalnom naumu. Tokom bezmalo tri decenije, u više od hiljadu i po emisija, o životu, radu i pogledima na svet govorilo je preko osam stotina poslanika različitih struka i usmerenja, savremenika za koje je Miloš Jevtić smatrao da imaju šta da kažu i da to što njemu kazuju zavređuje pažnju najšire javnosti.

Izabrani razgovori uređeni su prema oblastima delovanja Jevtićevih gostiju i prirodi njihovih svedočenja, i obuhvataju: nauku o jeziku (Čudo jezika), sasvim uslovno rečeno filozofiju (Podneblje duha), nauku o književnosti (Tačke oslonca), istoriju i teoriju umetnosti s arheologijom (Čuvari tradicije), poeziju (Pečat vremena), proznu književnost (Radost čitanja), likovne umetnosti (Svetovi umetnosti), pozorište i teatrologiju (Život scene), muziku i muzikologiju (Lepota zvuka), medicinu, prirodne i tehničke nauke (Pouzdanost nauke) i arhitekturu i urbanizam (Snaga graditeljstva), dok je predviđeno da poslednji, dvanaesti tom, naslovljen Preplitanja, sadrži petnaestak razgovora sa stvaraocima različitih profila iz drugih republika bivše Jugoslavije.

Darko Tanasković

2. Silvija Novak Bajcar: JELENA, ŽENA KOJE IMA: Krakovska biografija Ive Andrića / Beograd: Službeni glasnik, 2015.

Preuzeto sa sajta: <http://www.slglasnik.com/гласник-препоручује/јелена-жена-које-има>

...Posebnu draž predstavlja činjenica da je osnovu za jednu od Andrićevih najboljih priča, „Jelena, žena koje nema“, predstavljalo jedno posebno iskustvo doživljeno upravo u Krakovu. O tome se u našoj kritici znalo vrlo malo i najvažniji radovi o ovom biografskom detalju, o kulturnim vezama s Poljskom i o formiranju

Andrićevog književnog dela ne samo što nisu raspleli i istražili šta se sve događalo u tako važnom trenutku već nisu dali ni pravu sliku Andrićevog iskustva, niti odgonetku misterije o Jeleni. Na tom mestu, u godini Andrićevih jubileja, počinje istraživanje prof. dr Silvije Novak Bajcar, koja je uspela ne samo da odgonetne ko je bila Jelena, trajna inspiracija Andrićeve proze koja je trajala pola veka, već i mnogo važnije od toga, da pokaže u kakvom se kulturnom ambijentu Andrić prepoznao i saživeo s jednom boljom, uzvišenom slikom autorskog poziva i kulturne misije. ...Knjiga je plod traganja koje približava čak i intimni, onaj sasvim neuhvatljivi svet velikog pisca, dobitnika Nobelove nagrade za književnost, u kojem se susreću bosansko-hercegovačka, hrvatska i srpska književnost i kultura.

Prof. dr Aleksandar Jerkov

3. Ven Džoins, In Stjuart: TIPOVI LIČNOSTI: Razumevanje ličnosti u psihoterapiji i savetovanju/ Beograd: Psihopolis institut, 2015.

Preuzeto sa sajta:

http://www.psihopolis.edu.rs/index.php?option=com_k2&view=item&id=161:tipovi-li%C4%8Dnosti&Itemid=125

Tema knjige je model adaptacija ličnosti koji nudi šest tipova ličnosti kao način za razumevanje ljudi i njihovog ponašanja. Detaljni opisi šest adaptacija zasnovani su na dokazima iz realnog života prikupljenim tokom višegodišnjih istraživanja i psihoterapijske prakse. Autori, vrhunski evropski transakcioni analitičari, zaključuju da svi ljudi imaju neku od kombinacija šest osnovnih adaptacija koje se razlikuju samo po stepenu u kojem koriste njihove pozitivne i negativne aspekte, ali i to da ne postoje „loše“ i „dobre“ adaptacije. Svaka je nastala kao najbolja moguća opcija za brigu o sebi i preživljavanje u prošlosti ili sadašnjosti, a knjiga nam pomaže da postanemo majstori kontakata sa različitim tipovima ličnosti i izbegnemo moguće greške u komunikaciji. Iako je kao praktičan vodič za razumevanje ličnosti namenjena uglavnom psihoterapeutima i savetnicima i svima koji rade u oblasti mentalnog zdravlja, knjiga će poput komunikacijske mape, i običnim čitaocima olakšati putovanje kroz komplikovane odnose u svakodnevnom životu.

MODEL ADAPTACIJA LIČNOSTI – ALAT ZA SVE KOJI RADE SA LJUDIMA

Može li nam poznavanje tipa ličnosti pomoći da predvidimo nečije reakcije? Zašto je za dobru komunikaciju važno znati tip adaptacije ličnosti sagovornika? Kako adaptacije ličnosti deluju jedne na druge?

Knjiga nas upućuje kako da postanemo majstori kontakta sa različitim tipovima ličnosti, kako da stvorimo prostor za rad i izbegnemo greške u komunikaciji. Upotrebljiva mapa za razumevanje ličnosti i putovanje kroz komplikovane odnose.

Dr Aleksandra Bubera,
psihijatar i psihoterapeut, transakcioni analitičar

O autorima:

Dr Ven S. Džoins (Vann S. Joines, Ph.D.) je klinički psiholog, iskusni porodični i grupni psihoterapeut. Predsednik je Sautist instituta za grupnu i porodičnu terapiju, Čepel Hil, Severna Karolina. Zbog njegovih doprinosa Međunarodno udruženje za transakcionu analizu mu je dodelilo nagradu Erik Bern. Zajedno sa Stjuartom je objavio i knjigu Savremena transakciona analiza (Psihopolis, 2011).

Dr In Stjuart (Ian Stewart, Ph.D.) psiholog i psihoterapeut sa više od trideset godina prakse. Najistaknutiji evropski transakcioni analitičar, predavač i supervizor, direktor Instituta Bern u Notingamu, Engleska. Autor je više stručnih knjiga od kojih je Psihopolis objavio Kako voditi savetovanje i psihoterapiju u transakcionoj analizi (2012) i Veština savetovanja u transakcionoj analizi (2015).

4. Silvija Novak Bajcar: MAPE VREMENA: Srpska postmodernistička proza pred izazovima epohe / Beograd: Službeni glasnik, 2015.

Preuzeto sa sajta:

<http://www.slglasnik.com/библиотека-књижевне-науке/књижевна-теорија/колекција-знак/мапе-времена>

Ovaj južnoslavistički rad napisan je u jednom književnoistorijskom kontekstu kojim još uvek prečesto dominira sasvim eksplicitno politizirano proučavanje književnosti. Da se autorka nije priklonila takvim istraživanjima, njen je veliki učinak. To znači povratak istraživanju koje se u drugim evropskim literaturama razume samo po sebi i koje je u datom južnoslavističkom domenu tokom krize devedesetih godina prečesto ostalo zaboravljeno. To je povratak stvarnoj nauci o književnosti (kroz fokusiranje na razumevanje tekstova, sasvim istraženih u nadređenom kulturološkom okviru), što, kada to postigne jedna naučnica koja dolazi „sa strane“, čini rad utoliko vrednijim.

Robert Hodel

5. Aleksandra Mančić: ĐORDANO BRUNO I KOMUNIKACIJA: prevođenje ideja / Beograd: Službeni glasnik, 2015.

Preuzeto sa sajta: <http://www.slglasnik.com/ђордано-бруно-и-комуникација>

Kod nas danas ne postoji samosvojniji stil razmišljanja i izlaganja od stila Aleksandre Mančić. Deluje tako prisno i jednostavno, ali se iza njega skrivaju bogata i dalekosežna značenja. Ono što je u pogledu akademskog govora činio Mišel Ser, čini i ona na svoj način: njenu kritičku interpretaciju problema odlikuju autentični ton i autentični književni potpis.

Ona je jedinstveni istraživač u našoj modernoj kulturi, vrsni poznavalac mističke književnosti i teorije i poetike prevođenja. Nastavljajući produbljeno studiranje u oblasti koju je takoreći prva artikulisala u svetu – u oblasti prevođenja ideja, u ovoj knjizi polazi, kao od ključne, od zabeleške Džona Florija, Brunovog prijatelja i prevodioca Montenjevih Eseja na engleski: From translation all science had its offspring. Ovaj višeznačan, višesmeran ili barem reverzibilan iskaz da je čitava nauka s prevođenjem doživela procvat pokreće razmišljanja o složenim odnosima između mišljenja i prevođenja. Pred nama je uvod u teorijsko i poetičko čitanje Đordana Bruna, filozofa sukoba i paradoksa, filozofa posvećenog stvaranju ekumenske filozofije u kojoj se međusobno suprotstavljene perspektive i prividno protivrečni stavovi mogu pomiriti u dalekosežnu viziju čovekovih težnji.

Knjiga *Đordano Bruno i komunikacija* Aleksandre Mančić dobitnik je nagrade „Nikola Milošević“ za najbolju knjigu 2015. iz oblasti teorije književnosti i umetnosti, estetike i filozofije.

6

ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА

**ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА У БИБЛИОТЕЦИ УПРАВЕ ЗА
ПЕРИОД СЕПТЕМБАР—ОКТОБАР 2016. ГОДИНЕ**

1. A GUIDE TO THE SERBIAN MENTALITY
Момо Капор
Београд: Дерета, 2009.
2. ДРУГИ КРУГ
Миљенко Јерговић, Светислав Басара
Београд: Лагуна, 2015.
3. ФРОЈДОВА ЉУБАВНИЦА
Карен Мак, Џенифер Кауфман
Београд: Лагуна, 2014.
4. ЕВГЕНИЈА ХАЈДЕН
Марија Микетић
Београд: Evgo-Giunti, 2014.
5. ЈЕДАН ПО ЈЕДАН
Тони Парсонс
Београд: Лагуна, 2014.
6. ЛОВЦИ НА ГЛАВЕ
Ју Несбе
Београд: Лагуна, 2012.
7. МОЛЕКУЛИ
Иван Токин
Београд: Самиздат, 2015.
8. НЕСПОРАЗУМ У МОСКВИ
Симон де Бовоар
Београд: Лагуна, 2015.
9. ОДМАЗДА
Ју Несбе
Београд: Лагуна, 2010.
10. ОНО ШТО НАС НЕ УБИЈЕ
Давид Лагеркранц
Београд: Чаробна књига, 2015.